

Вимушені переселенці: стан, проблеми, перспективи

(22 – 28 грудня 2025 р.)

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ.....	3
Центральні органи влади	3
Місьцеве самоврядування	13
ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ	28
Центральні.....	28
Регіональні.....	54
МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	67

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Центр досліджень соціальних комунікацій

Національна юридична бібліотека

**Вимушені переселенці:
стан, проблеми, перспективи
(22-28.12.2025 р.)**

Інформаційно-реферативний бюлетень

(Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

Ідентифікатор медіа R30-01101)

Заснований у 2022 р. Видається щотижнево

Укладальник ***А. Березельський***

Відповідальна за випуск ***Н. Іванова***

Адреса редакції:

НБУВ, Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

© Національна бібліотека України імені
В. І. Вернадського, 2025

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Центральні органи влади

23.12.2025

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/shche-88-mlrd-hrn-spriamuiut-na-finansuvannia-zhytlovykh-sertyfikativ-za-prohramoiu-ievidnovlennia>

Ще 8,8 млрд грн спрямують на фінансування житлових сертифікатів за програмою «Відновлення»

Уряд схвалив рішення про залучення додаткових 8,8 млрд грн на компенсації за програмою «Відновлення» для сімей, чиї домівки було знищено внаслідок російської агресії.

“«Відновлення» - найдієвіший інструмент для житлових компенсацій людям, чиє житло було пошкоджено чи знищено росією. Ведемо постійну роботу для забезпечення стабільного фінансування Програми з різних джерел. Завдяки залученим коштам - ще близько 6 300 українських родин зможуть придбати нове житло за сертифікатами «Відновлення». Кожна родина, чиє житло постраждало через російські обстріли має мати доступ до адресної та своєчасної державної допомоги”, – наголосив Віцепрем'єр-міністр з відновлення України — Міністр розвитку громад та територій Олексій Кулеба.

Державна програма компенсацій «Відновлення» активно продовжує свою роботу. У її рамках українці вже понад 2 роки отримують виплати для проведення ремонтів пошкодженого внаслідок російської агресії житла, або ж для придбання нової оселі на заміну зруйнованій. Діє також виплата компенсацій для відбудови на власній земельній ділянці.

За 2025-й рік виплачено компенсації для понад 67 тис. родин на загальну суму понад 31, 5 млрд грн. З них за пошкоджене майно – виплати отримали майже 47 тис. родин на загальну суму 4,4 млрд грн. За знищене майно – понад 19 тис. родин отримали сертифікати для купівлі нового житла, замість зруйнованого на суму 25,8 млрд грн. Також у 2025-му році розпочався процес виплат для відбудови на власній земельній ділянці. Всього компенсації отримали 730 родин на загальну суму 1 млрд грн.

Також з 1-го грудня стартував новий компонент «Відновлення» – житлова програма для внутрішньо переміщених осіб з тимчасово окупованих територій. Триває прийом заявок на участь в програмі. На першому етапі вона буде доступна внутрішньо переміщеним особам, які мають статус учасника бойових дій або особи з інвалідністю внаслідок війни. Вони зможуть отримати житловий ваучер номіналом 2 млн грн. Такий ваучер можна буде використати для купівлі квартири чи будинку, інвестувати його у будівництво або використати кошти для першого внеску чи погашення платежу за іпотекою.

24.12.2025

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/ukhvaleno-rishennia-pro-oholoshennia-oboviazkovo-evakuatsii-ditei-z-19-naselenykh-punktiv-donechchyny-rezultaty-zasidannia-koordynatsiinoho-shtabu>

Ухвалено рішення про оголошення обов'язкової евакуації дітей з 19 населених пунктів Донецчини: результати засідання Координаційного штабу

Під головуванням Віцепрем'єр-міністра з відновлення України - Міністра розвитку громад та територій Олексія Кулеби відбулося розширене засідання Координаційного штабу з проведення евакуаційних заходів та ефективного реагування на масове переміщення населення.

Засідання пройшло за участі заступника Міністра розвитку громад та територій Олексія Рябікіна.

У зв'язку з безпековою ситуацією ухвалено рішення про обов'язкову евакуацію дітей разом із батьками або законними представниками з 19 населених пунктів Донецької області.

“В умовах активних бойових дій окремі населені пункти залишаються в зоні підвищеного ризику. Особливу увагу необхідно приділяти захисту дітей та маломобільних осіб, які є найбільш вразливими. Евакуація має бути організована чітко і без затримок, щоб люди розуміли кожен крок. Від злагодженої роботи всіх, хто залучений до процесу, залежить, наскільки швидко і спокійно люди зможуть виїхати в більш безпечні місця”, - сказав Олексій Кулеба.

Також ухвалено рішення про евакуацію близько 200 маломобільних осіб з інтернатних закладів Запорізької області до Чернівецької області. Міністерству соціальної політики, сім'ї та єдності спільно з Міністерством фінансів доручено опрацювати виділення фінансування для належного облаштування та забезпечення комфортних і безпечних умов перебування евакуйованих у приймаючої сторони.

На засіданні обговорили законопроект №12353, який регулює питання обов'язкової евакуації, зокрема дітей. Опрацювання пропозицій і погодження правок з усіма заінтересованими сторонами вже на фінальній стадії.

Після проведення евакуації люди прибувають до спеціально створених транзитних центрів. Там вони отримують комплексну допомогу: гуманітарну, медичну, психологічну, юридичну та соціальну. Їм допомагають відновити документи, оформити виплати та соціальні послуги, а також отримати фінансову підтримку від держави та гуманітарних організацій.

Наразі в Україні функціонують 17 транзитних центрів для прийому евакуйованих громадян: 7 у Дніпропетровській, 3 - у Сумській, 2 - у Харківській, 3 - у Волинській, по одному у Миколаївській та Запорізькій областях. Найбільше людей приймають Центри, що знаходяться у Павлограді

та Волоському Дніпропетровській області, а також у місті Лозова Харківської області та Харкові.

З 1 червня з прифронтових територій до більш безпечних областей евакуйовано більше 147 тисяч людей, серед них понад 17 тисяч дітей та більше 5 тисяч осіб з обмеженою мобільністю. З Донецької області евакуйовано близько 93 тис. людей, Дніпропетровської — майже 35 тис. людей, із Сумської — понад 4,4 тис. людей, з Херсонської області евакуйовано понад 3,7 тис. людей, з Харківської - понад 8,5 тис. людей, Запорізької — понад 2, 7 тисячі людей.

Евакуація здійснюється спільними зусиллями Державної служби з надзвичайних ситуацій, Національної поліції, громад, волонтерів та міжнародних партнерів. На прифронтових територіях працюють спеціальні групи ДСНС «Фенікс» та спецпідрозділи Національної поліції України «Білий Янгол». Вони оснащені броньованим транспортом, медичними засобами та необхідним обладнанням для перевезення маломобільних людей.

У місцях тимчасового проживання внутрішньо-переміщених осіб загальна кількість ліжко-місць для тимчасового розміщення сягає понад 80,5 тисяч, з яких понад 7,3 тисяч — залишаються вільними для поселення.

Зі свого боку, обласні військові адміністрації розгортають додаткові ліжко-місця для евакуйованого населення. Станом на 22 грудня додатково розгорнуто понад 15,3 тисяч нових ліжко-місць, включаючи близько 396 для маломобільних осіб.

Гаряча лінія з кризових питань 15–48 продовжує працювати у цілодобовому режимі. Вона надає інформацію щодо порядку евакуації, переліку територій, де ведуться або велися бойові дії, умов тимчасового проживання, отримання статусу та допомоги для внутрішньо переміщених осіб, а також фіксує звернення у разі порушення прав громадян.

***

23.12.2025

***Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України
<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/derzhava-ta-orhanizatsiyi-hromadyanskoho-suspilstva-mayut-pratsyuvaty-u-spilniy-ta-chitkiy-systemi-koordinat-dlya-dopomohy-hromadyanam-tetyana-kiriyenko>***

Держава та організації громадянського суспільства мають працювати у спільній та чіткій системі координат для допомоги громадянам – Тетяна Кірієнко

У Львові відбувся форум «Бізнес! Держава! Волонтери ОГС!», учасники якого обговорили напрацювання, проблеми та шляхи їх вирішення у сфері ветеранської політики.

Учасники зосередилися на механізмах координації та співпраці між громадським сектором, волонтерськими спільнотами й бізнесом, які вже були враховані під час підготовки законодавчих ініціатив і програм та сприяли

розширенню доступу до послуг для ветеранів, ВПО, родин військовослужбовців, дітей, людей старшого віку та осіб з інвалідністю.

Серед пріоритетних тем для обговорення в межах форуму були: реалізація державних стратегій розвитку громадянського суспільства та волонтерської діяльності, особливості реалізації програм супроводу ветеранів і родин військових, а також роль держави, бізнесу й громадських організацій у сферах освіти, соціального захисту, охорони здоров'я та ветеранської політики.

Заступниця міністра соціальної політики, сім'ї та єдності Тетяна Кірієнко зазначила, що держава сьогодні дивиться на підтримку внутрішньо переміщених осіб не як на набір окремих рішень, а як на цілісний шлях людини. Міністерство сьогодні формує комплексну потребоорієнтовану, людиноцентричну модель підтримки внутрішньо переміщених осіб, як багаторівневу інтегровану систему, яка має працювати від моменту виникнення потреби в евакуації до повної інтеграції людини в громаду або реінтеграції після.

“Нам потрібна чітка система координат, у якій визначено, де є держава, що формує політику, де держава, що реалізує її на місцях, і де інститути громадянського суспільства, які мають підхопити, допомогти й посилити спроможність держави в цьому процесі”, – сказала заступниця Міністра.

Важливим акцентом дискусії стала тема евакуації та підтримки маломобільних осіб.

***

24.12.2025

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/pokrashchennya-umov-prozhyvannya-dlya-vpo:-minsotspolityky-nadalo-dodatkovy-instrumenty-hromadam>

Покращення умов проживання для ВПО: Мінсоцполітики надало додаткові інструменти громадам

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України направило постанову, яка дозволить покращити умови розміщення внутрішньо переміщених осіб. Сьогодні, 24 грудня, Уряд ухвалив рішення компенсувати витрати установам, які тимчасово безоплатно розміщують ВПО. Зокрема це стосується оплати комунальних послуг, а також придбання скрапленого газу й пічного палива.

Ключові зміни полягають у:

- запроваджується механізм компенсації комунальних послуг, закладам, підприємствам, установам, організаціям, які тимчасово розміщують внутрішньо переміщених осіб, навіть якщо вони ще не набули статусу ВПО;

- визначається строк надання тимчасової компенсації – до двох місяців з дати подання заяви, на період, необхідний для відновлення втрачених документів;
- компенсація відбуватиметься за фактичну кількість днів перебування внутрішньо переміщених осіб у місцях тимчасового проживання. Це дозволить здійснювати більш точний розрахунок розміру компенсації;
- спрощується порядок підтвердження витрат – відтепер для розрахунку компенсації достатньо зокрема чеків та квитанцій, без обов'язкового направлення запитів до управителів та виконавців житлово-комунальних послуг;
- збільшується розрахунок соціальної норми житла – з 13,65 кв. м до 21 кв. м опалювальної площі на одну людину.

Прийняті зміни напращують гнучкий механізм підтримки осіб у кризових ситуаціях та забезпечать безперервність надання допомоги.

***

22.12.2025

Національна соціальна сервісна служба України

<https://nssu.gov.ua/news/tryvaie-evakuatsiia-naselennia-z-pryfrontovykh-rehioniv-ukrainy>

Триває евакуація населення з прифронтових регіонів України

Наразі в Україні функціонує 21 транзитний центр для прийому евакуйованих осіб з прифронтових регіонів України. Найбільше людей приймають центри у м. Павлоград та с. Волоське Дніпропетровської області, а також у м. Лозова Харківської області.

У транзитних центрах люди отримують комплексну допомогу: гуманітарну, медичну, психологічну, юридичну та соціальну. Фахівці допомагають з відновленням документів, оформленням виплат і соціальних послуг, а також з отриманням фінансової підтримки від держави та гуманітарних організацій.

Нагадуємо, що в Україні цілодобово працює гаряча лінія з кризових питань 15–48. За цим номером можна отримати інформацію щодо:

- порядку евакуації
- переліку територій, де ведуться або велися бойові дії
- умов тимчасового проживання
- отримання статусу та допомоги для ВПО

22.12.2025

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/derzhava-ta-orhanizatsii-hromadianskoho-suspilstva-maiut-pratsiuvaty-u-spilnii-ta-chitkii-systemi-koordinat-dlia-dopomohy-hromadianam-tetiana-kirienko>

Держава та організації громадянського суспільства мають працювати у спільній та чіткій системі координат для допомоги громадянам, – Тетяна Кірієнко

У Львові відбувся форум «Бізнес! Держава! Волонтери ОГС!», учасники якого обговорили напрацювання, проблеми та шляхи їх вирішення у сфері ветеранської політики.

Учасники зосередилися на механізмах координації та співпраці між громадським сектором, волонтерськими спільнотами й бізнесом, які вже були враховані під час підготовки законодавчих ініціатив і програм та сприяли розширенню доступу до послуг для ветеранів, ВПО, родин військовослужбовців, дітей, людей старшого віку та осіб з інвалідністю.

Серед пріоритетних тем для обговорення в межах форуму були: реалізація державних стратегій розвитку громадянського суспільства та волонтерської діяльності, особливості реалізації програм супроводу ветеранів і родин військових, а також роль держави, бізнесу й громадських організацій у сферах освіти, соціального захисту, охорони здоров'я та ветеранської політики.

Заступник Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності Тетяна Кірієнко зазначила, що держава сьогодні дивиться на підтримку внутрішньо переміщених осіб не як на набір окремих рішень, а як на цілісний шлях людини. Міністерство сьогодні формує комплексну потребоорієнтовану, людиноцентричну модель підтримки внутрішньо переміщених осіб, як багаторівневу інтегровану систему, яка має працювати від моменту виникнення потреби в евакуації до повної інтеграції людини в громаду або реінтеграції після.

«Нам потрібна чітка система координат, у якій визначено, де є держава, що формує політику, де держава, що реалізує її на місцях, і де інститути громадянського суспільства, які мають підхопити, допомогти й посилити спроможність держави в цьому процесі», – сказала заступник Міністра.

Важливим акцентом дискусії стала тема евакуації та підтримки маломобільних осіб.

***

24.12.2025

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/adresna-dopomoha-zamist-formalnoyi:-anatoliy-komirnyy-pro-novi-pidkhody-na-forumi-biznes!-derzhava!-volontery-ohs!>

Адресна допомога замість формальної: Анатолій Комірний про нові підходи на форумі «Бізнес! Держава! Волонтери / ОГС!»

У Львові понад 250 учасників долучилися до форуму «Бізнес! Держава! Волонтери / ОГС!» — зустріч спільнот для розвитку держави, щоб обговорити нові підходи до соціальної підтримки та посилення стійкості громад в умовах війни. Ключові теми — міжсекторальна координація, доступність соціальних послуг для внутрішньо переміщених осіб, ветеранів та родин військових, людей з інвалідністю, а також роль організацій громадянського суспільства у формуванні політик.

Учасники форуму працювали у трьох секціях. До панельної дискусії «Взаємодія, співпраця, підтримка» долучився заступник Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації (CDTO) Анатолій Комірний.

«Сьогодні ключове завдання — перейти від допомоги за статусом до реальної допомоги, орієнтованої на потреби людини. Раніше допомогу отримували «статус», а не людина, і люди часто отримували не те, що їм потрібно, а те, що держава могла забезпечити в конкретних умовах. Завдяки кейс-менеджменту ми з'ясовуємо потреби кожної людини і формуємо індивідуальний план — це проактивний підхід, який дозволяє надавати підтримку максимально ефективно», — сказав Анатолій Комірний.

Він також додав, що команда Мінсоцполітики зараз працює над новими цифровими рішеннями, поступово відмовляючись від застарілих інструментів, які вже неефективні.

***

24.12.2025

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-kompensuie-vytraty-ustanovam-iakitymchasovo-bezoplatno-rozmishchuiut-vpo>

Уряд компенсує витрати установам, які тимчасово безоплатно розміщують ВПО

Уряд ухвалив рішення компенсувати витрати установам, які тимчасово безоплатно розміщують ВПО. Про це повідомила Прем'єр-міністр України Юлія Свириденко за результатами засідання Кабінету Міністрів України.

«Працюємо над покращенням умов розміщення внутрішньо переміщених осіб. Уряд ухвалив рішення компенсувати витрати установам,

які тимчасово безоплатно розміщують ВПО. Зокрема, це стосується оплати комунальних послуг, а також придбання скрапленого газу й пічного палива», — наголосила Юлія Свириденко.

Ключові зміни ухваленого рішення такі:

- компенсація надаватиметься навіть у випадках, коли люди ще не мають статусу ВПО і відновлюють документи — на період до двох місяців з моменту подання заяви;
- буде враховуватись фактичний час перебування ВПО в місцях тимчасового проживання;
- спрощення процесу підтвердження витрат. Тепер достатньо лише чеків і квитанцій — без додаткових запитів у профільні органи;
- збільшення норми соціальної житлової площі, яка враховується для компенсації опалення: до базових 13,65 кв. м на одну людину додатково враховуватиметься ще 7,35 кв. м площі загального користування.

«Важливо, щоб люди, які були змушені покинути свої домівки через російську агресію, мали гідні та комфортні умови проживання, а установи та громади — отримували для цього необхідні інструменти», — підкреслила Прем'єр-міністр.

***

26.12.2025

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/hromady-vykorystaly-subventsiyu-na-remonty-mtp-na-ponad-50percent-minsotspolityky-hotuye-novi-prohramy-pidtrymky-na-nastupnyy-rik>

Громади використали субвенцію на ремонти МТП на понад 50% – Мінсоцполітики готує нові програми підтримки на наступний рік

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності розробило цьогоріч порядок надання 1 млрд субвенції із державного бюджету для реконструкції, реставрації, ремонту та переобладнання нежитлових приміщень у житлові для проживання людей, які вимушено покинули свої домівки.

Відповідне рішення було прийнято у вересні 2025 року. За умовами розподілу коштів, держава виділила субвенцію у розмірі 100% для прифронтових областей, та 60% – для решти. Субвенція була розподілена між обласними бюджетами пропорційно кількості облікованих ВПО, при цьому для областей з територіями бойових дій чи тимчасово окупованими територіями застосовувався коефіцієнт 1,5. Понад 20% таких житлових фондів обладнані для потреб людей з категорії маломобільних.

Станом на 26 грудня між громадами розподілено понад 535 млн грн, що становить 53,5% від загальної суми.

Лідерами використання субвенції стали шість областей – Дніпропетровська, Житомирська, Київська, Рівненська, Тернопільська та

Чернівецька області. Вони провели ремонтні роботи на 100% виділених коштів із державного бюджету.

Основними причинами не освоєння коштів стали: недостатня кількість часу для ремонтів та відсутність електроенергії після російських обстрілів для проведення робіт.

Варто зазначити, що невикористані кошти, за умовою програми та відповідно до Бюджетного кодексу України, повертаються до державного бюджету. Однак, аби забезпечити подальшу підтримку для громад у питаннях облаштування тимчасового житла для внутрішньо переміщених осіб, Мінсоцполітики запланувало програму державної субвенції на ремонти та переоблаштування МТП на наступний рік.

***

22.12.2025

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/monitoringovij-vizit-do-miscya-timchasovogo-prozhivannya-vnutrishno-peremishchenih-osib-u-misti-zaporizhzh

Моніторинговий візит до місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб у місті Запоріжжі

Фахівці регіонального представництва Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини здійснили моніторинговий візит до місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на базі Державного навчального закладу «Запорізький промисловий центр професійно – технічної освіти» (далі – МТП).

МТП розташоване у п'ятиповерховій будівлі гуртожитку, для проживання ВПО відведено четвертий поверх. Станом на день візиту у закладі проживало 85 осіб з числа ВПО. Проживання здійснюється на безоплатній основі.

За результатами моніторингу встановлено, що в МТП створені сприятливі умови для проживання. Житлові кімнати облаштовані необхідними меблями. Для приготування їжі функціонують кухонні приміщення, оснащені електричними плитами, холодильниками, мікрохвильовими печами, електрочайниками, бойлерами для підігріву води, мийками та відповідними меблями. Крім того, облаштовано окремі кімнати для прийому їжі та пральні приміщення з пральними машинами.

Для організації дозвілля та проведення зборів мешканців облаштовано кімнату відпочинку, яка також використовується як дитяча кімната. Приміщення оснащене меблями, телевізором та іграшками для дітей.

Санітарно-гігієнічні умови забезпечені санвузлами з умивальниками на поверсі проживання ВПО. Душові кімнати розміщені на першому поверсі гуртожитку.

Водночас під час моніторингового візиту виявлено окремі недоліки. Зокрема, приміщення МТП не пристосоване до потреб осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення, а також потребує проведення поточного ремонту душових приміщень.

За результатами моніторингового візиту буде підготовлено звіт із відповідними рекомендаціями з метою покращення умов проживання ВПО.

***

24.12.2025

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/ombudsman-ukrayini-dmitro-lubinec-proanalizuvav-efektivnist-derzhavnoyi-politiki-u-sferi-pracevlashtuvannya-vnutrishno-peremishchenih-osib

Омбудсман України Дмитро Лубінець проаналізував ефективність державної політики у сфері працевлаштування ВПО

З 2024 року державна політика соціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб змінила підхід: виплати на проживання для ВПО зменшилися, а акцент перенесено на їхнє працевлаштування та самозайнятість. Однак урядові рішення в цій сфері залишаються неповними і несистемними. Про це повідомив Омбудсман України Дмитро Лубінець.

Наявні інструменти не створюють реальних можливостей для людей, які втратили домівки та роботу. Без дієвих програм професійної орієнтації, перекваліфікації та супроводу працевлаштування державна політика фактично не працює.

Станом на листопад 2025 року в Україні зареєстровано понад 4,6 мільйона ВПО, з них 1,8 мільйона — у працездатному віці. За даними Міжнародної організації з міграції, 64% ВПО мають вищу або фахову передвищу освіту, але:

- понад 40% не можуть знайти роботу за фахом;
- близько 30% змушені погоджуватися на нижчі посади або часткову зайнятість.

Причина очевидна — ринок праці пропонує переважно низькокваліфіковані вакансії, тоді як уряд не забезпечує достатніх інструментів для професійної інтеграції ВПО.

Це створює приховане безробіття, втрату мотивації та знецінення людського потенціалу, який є критично важливим для розвитку країни в майбутньому.

Позиція Омбудсмана залишається незмінною. Україні потрібна не сукупність розрізнених ініціатив, а цілісна державна політика щодо працевлаштування внутрішньо переміщених осіб. Саме Уряд має взяти на себе відповідальність за її формування, фінансування та впровадження.

Влітку Дмитро Лубінець надавав рекомендацію Уряду розробити стратегію ВПО на 2026 і подальші роки. Наразі Уряд розробляє відповідний документ. Він має містити такі завдання як об'єднання ресурсів держави,

бізнесу та громад, створення реальних інструментів перекваліфікації, забезпечення рівного доступу переселенців до ринку праці та гарантувати професійний супровід для кожного, хто цього потребує. "Пам'ятаймо, що підтримка ВПО — це довгострокова політика, яка визначатиме соціальну й економічну стійкість країни в майбутньому", — зазначив Омбудсман.

Місцеве самоврядування

23.12.2025

Львівська міська рада

<https://city-adm.lviv.ua/news/architecture-and-historic-heritage/u-lvovi-oholoshuiut-arkhitekturnyi-konkurs-na-sotszhytlo-dlia-zakhysnykiv-pereselentsiv-malozabezpechenykh-ta-syrin/>

У Львові оголошують архітектурний конкурс на соцжитло для захисників, переселенців, малозабезпечених та сиріт

На Всеукраїнському відкритому архітектурному конкурсі обиратимуть найкращу пропозицію комплексу багатоквартирних житлових будинків соціального призначення з об'єктами громадського обслуговування. Їх планують зводити на вул. І. Миколайчука у Львові, поряд з існуючим житлом для поранених пацієнтів центру UNBROKEN.

Карта місцевості вулиці Миколайчука з будинками та парком. Територія проєктування соцжитла

Карта місцевості вулиці Миколайчука з будинками та парком. Територія проєктування соцжитла

Рішення про проведення конкурсу сьогодні, 23 грудня, підтримав виконком Львівської міської ради. Попередньо на вул. Миколайчука планують звести 1000 квартир для 2 тисяч осіб на ділянці площею 3,8 га.

«Цей проєкт для нас дуже важливий, він один зі зразкових. Це продовження того соцжитла, яке у Львові вже реалізоване. З іншого боку це житло втілюватимуть за кошти Європейського інвестиційного банку. Також йдеться про участь в державній програмі, де Львів — один з пілотних міст. І зараз ми виконуємо всі вимоги, щоб підготувати необхідну документацію», — розповів Андрій Москаленко, перший заступник міського голови Львова.

Це соціальне житло буде розраховане для різних категорій населення, — пояснює Юрій Теліпський, директор ЛКП «Львівське міжміське бюро технічної інвентаризації», серед них зокрема сім'ї загиблих військовослужбовців, внутрішньо переміщені особи, люди з низьким рівнем зарплати, діти-сироти та інші соціально вразливі категорії населення. Житло тут надаватимуть в довгострокову оренду, вартість якої буде нижча ринкової.

Новий муніципальний житловий фонд запланований поруч з нинішнім соцжитлом на вул. Миколайчука, де поселяються поранені українці, що

проходять лікування чи реабілітацію в центрі НЕЗЛАМНІ (UNBROKEN) неподалік. Раніше у міськраді розглядали варіант будівництва житла на Рясне-2, але після численних обговорень проєкт вирішили реалізовувати на вул. Миколайчука.

Львів традиційно щодо важливих соціально-інфраструктурних проєктів оголошує архітектурний конкурс для пошуку найкращого архітектурного вирішення тієї чи іншої задачі.

«Ми оголошуємо архітектурний конкурс, щоб знайти найкращий варіант розміщення. Здебільшого йдеться про квартири, більшість з яких матимуть до 40 м². Також невелика кількість двох- та трикімнатних. Усе це також передбачено в проєкті», — зазначив Юрій Теліпський.

У межах кредитно-грантового договору будівництво фінансуватиме Європейський Союз та Європейський інвестиційний банк. Міністерство розвитку громад та територій оголосило разом з Європейським інвестиційним банком конкурс для громад. За результатами відберуть кілька громад, які отримають для зведення житла грант та кредит на 30 років.

Раніше у місті провели архітектурний конкурс для першого кварталу соціального житла на вул. Миколайчука.

«За результатами попереднього конкурсу вже завершується будівництво соцжитла для 700 людей. Всі міжнародні партнери подивовані якістю роботи і порівнюють її з німецькою. Це, звісно, велика заслуга дуже багатьох залучених сторін, підрядників, нашого комунального підприємства. Бачачи цю якість, донори готові долучатися коштами для реалізації наступних етапів такого міського соціального житла. Тому ми зараз на виділеній ділянці підготували конкурс із залученням архітекторки з Відня, щоб опрацювати завдання, яке відповідатиме усім баченням нового європейського Bauhaus, програми, яка особисто важлива для Урсули фон дер Ляєн і Єврокомісії», — розповів Антон Коломєйцев, головний архітектор Львова.

До участі у конкурсі запрошують мультидисциплінарні авторські колективи з досвідом роботи в архітектурі, міському плануванні та ландшафтній архітектурі. Вони можуть залучати фахівців у галузі доступності та інших фахівців суміжних галузей. Також до складу авторського колективу можуть входити студенти-архітектори.

***

23.12.2025

Маріупольська міська рада

<https://mariupolrada.gov.ua/news/pidtrimka-mariupolciv-prodovzhuetsja-pidsumkove-zasidannja-radi-z-pitan-vpo-pri-vikonkomi>

Підтримка маріупольців продовжується: підсумкове засідання Ради з питань ВПО при виконкомі

22 грудня пройшло підсумкове засідання Ради з питань внутрішньо переміщених осіб при виконавчому комітеті Маріупольської міської ради. На

ньому підвели підсумки роботи за 2025 рік. Окрему увагу приділили підтримці, яку маріупольські родини переселенців отримують через мережу «ЯМаріуполь», та житловим програмам.

Сьогодні мережа «ЯМаріуполь», яка започаткована міським головою Маріуполя Вадимом Бойченком, допомагає понад 68 тисячам родинам по всій Україні. До неї входить 42 осередки у 22 містах України, а саме – гуманітарні хаби, побутові центри, центри психоемоційної реабілітації, медичні хаби та об'єкти соціального житла. Тільки за 2025 рік було надано понад 150 тисяч гуманітарних наборів, більше 60 тисяч консультацій, 85 тисяч побутових послуг, оздоровлено більше 4 500 людей, надано понад 230 тисяч медичних послуг. Окремий супровід здійснюються для ветеранів, військових та їхніх родин.

«Житло - це базовий запит маріупольців і ключовий пріоритет. Маріупольська міська рада представляє інтереси маріупольців. Є ініціатором та учасником житлових програм, які покликані допомогти людям з розміщенням та відновленням. Завдяки програмі з реновації відремонтовано під соціальне житло 4 об'єкти для 476 родин у Дніпрі та Києві. У 2025 році стартував новий проєкт в межах ініціативи Мінрозвитку «Мій дім. Україна». Це будівництво пілотного в Україні маріупольського кварталу доступного житла за соціальною орендою у Білій Церкві. Його реалізація дасть тисячам сімей підтримку житлом», - координатор проєкту «ЯМаріуполь» Василь Клат.

У 2026 році підтримка маріупольських переселенців продовжиться. Планується збільшити оберт з розширення кількості сервісів, прискорити видачу соціального/доступного житла та створити нові програми підтримки.

***

22.12.2025

Вінницька обласна військова адміністрація

<https://www.vin.gov.ua/dep-smp/74498-doluchylys-do-kruhloho-stolu-sotsialna-pidtrymka-vpo-z-invalidnistiu-u-vinnytskii-hromadi-orhanizovanoho-parostok-de-rozpovily-pro-osnovni-aspekty-sotsialnoi-pidtrymky-vpo-na-oblasnomu-rivni>

Долучились до круглого столу "Соціальна підтримка ВПО з інвалідністю у Вінницькій громаді", організованого ГО "Паросток", де розповіли про основні аспекти соціальної підтримки ВПО на обласному рівні.

Коли переселенці з інвалідністю переїжджають до нової громади, їхні виклики не обмежуються пошуком житла.

Брак доступних соціальних послуг, соціальна ізоляція, нестача базових ресурсів і нерозуміння з боку суспільства часто ускладнюють адаптацію та позбавляють людей відчуття безпеки.

У відповідь на ці виклики ГО "Паросток" у 2025 році реалізовувала проєкт «Соціальна підтримка ВПО з інвалідністю у Вінницькій громаді» за підтримки EU4CSOs Empower UA.

Команда проєкту надала 20 переселенцям з тяжкими формами інвалідності комплексну підтримку й опору в повсякденному житті.

У межах 600 годин соціального супроводу учасники отримували допомогу в розв'язанні щоденних питань, доступі до послуг і відновленні відчуття контролю над власним життям.

Проєкт відкрив нові можливості й для жінок, які були змушені починати з нуля. 20 учасниць пройшли 192 години курсу комп'ютерної грамотності, опанували нові навички комунікації, навчання та зробили перші кроки до потенційної зайнятості.

Організатори приділили увагу й побутовим потребам, які часто стають надмірним тягарем для родин з інвалідністю. 80 родин скористалися послугами швейної майстерні та пральні - команда надала понад 1500 послуг, щоб родини могли зосередитися на здоров'ї, дітях і відновленні.

Окремим напрямом стала робота з емоційним станом сімей. Команда провела 15 арттерапевтичних занять для батьків і дітей з інвалідністю, створивши безпечний простір для розмов, проживання втрат і пошуку внутрішніх ресурсів.

Паралельно організація передала 320 гуманітарних наборів, допомагаючи закрити базові потреби тих, хто цього потребував найбільше.

Проєкт працював не лише з бенефіціарами. ГО «Паросток» інвестувала в розвиток власної команди: фахівці пройшли навчання та отримали психологічну підтримку, що посилило організацію зсередини.

Інформаційна кампанія, своєю чергою, допомогла громаді краще зрозуміти виклики, з якими стикаються ВПО з інвалідністю, і усвідомити, що інклюзія - це спільна відповідальність.

Цей досвід переконливо показує: коли громада поєднує пряму допомогу з розвитком спроможності громадських організацій і партнерством із владою, вона створює не разові рішення, а сталі зміни.

Саме так крок за кроком формується інклюзивна соціальна політика на місцевому рівні.

Проєкт реалізовано в межах субгранту EU4CSOs EmpowerUA, що впроваджується БО «Мережа 100 відсотків життя Рівне» за фінансового сприяння Європейського Союзу.

***

23.12.2025

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/249764>

В області розширюють мережу місць тимчасового проживання для ВПО

Управління у справах реінтеграції, соціального захисту ветеранів та внутрішньо переміщених осіб

Начальниця управління у справах реінтеграції, соціального захисту ветеранів та внутрішньо переміщених осіб Полтавської обласної військової адміністрації Ольга Сасенко з представниками благодійного фонду «Право на захист» взяла участь у відкритті двох відремонтованих поверхів місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб у місті Кременчук.

Облаштовано 76 ліжко-місць для проживання евакуйованого населення. Створено належні та комфортні умови, зокрема функціонують дві кухні, санітарно-гігієнічні та туалетні кімнати, душові, пральний комплекс, спальні кімнати.

Приміщення повністю укомплектовані новими меблями, постільною білизною та необхідною побутовою технікою. Це дозволяє забезпечити гідні умови проживання для людей, які були змушені залишити свої домівки внаслідок збройної агресії російської федерації та продовжують перебувати на території Полтавської області.

Полтавська обласна військова адміністрація й надалі системно працює над створенням і розширенням мережі місць тимчасового проживання для внутрішньо переміщених осіб, забезпечуючи координацію з міжнародними та національними партнерами задля оперативного реагування на актуальні гуманітарні потреби.

***

24.12.2025

Хмельницька обласна військова адміністрація

<https://www.adm-km.gov.ua/?p=173428>

Робота, власна справа та професійне навчання: як Хмельницька обласна служба зайнятості підтримує переселенців

Від початку року послугами Хмельницької обласної служби зайнятості скористалися майже 3,1 тисяч внутрішньо переміщених осіб. Завдяки комплексній державній підтримці, переселенці не лише знаходять роботу на Хмельниччині, а й успішно опановують нові професії та відкривають власний бізнес.

1. Індивідуальний підбір роботи: Фахівці здійснюють пошук вакансій з урахуванням освіти, досвіду та побажань клієнта. Звернутися можна особисто до найближчого центру зайнятості або зареєструватися

онлайн через портал «Дія» чи вебсайт Державної служби зайнятості. З початку року за сприяння Хмельницької обласної служби зайнятості працевлаштовано 726 ВПО.

2. Ваучери на навчання та перекваліфікація: ВПО можуть безкоштовно отримати нову спеціальність у центрах професійно-технічної освіти Державної служби зайнятості. А ті хто вже здобули професійно-технічну чи вищу освіту, можуть скористатися ваучером на навчання на суму 30 280 гривень.
3. Гранти на розвиток бізнесу: Держава пропонує фінансову підтримку для старту власної справи до 1 млн гривень. Подання заявок здійснюється через портал «Дія» разом із бізнес-планом.
4. Стимули для роботодавців: Підприємці, які працевлаштовують переселенців, можуть отримати компенсацію від держави у розмірі мінімальної заробітної плати (8 000 грн).
5. Єдине вікно послуг: на сайті Державної служби зайнятості внутрішньо переміщені особи можуть отримати інформацію про послуги, які надаються різними організаціями для підтримки зокрема щодо пошуку житла, отримання гуманітарної та юридичної допомоги, медичного обслуговування, а також соціальних програм психологічної адаптації на новому місці проживання.

«Ми прагнемо, щоб кожен, хто через війну залишив свій дім і обрав Хмельниччину, мав можливість для самореалізації. Наші сервіси спрямовані на максимально швидку адаптацію людей на новому місці», — зазначає директор Хмельницького обласного центру зайнятості Віталій Бандирський.

***

26.12.2025

Хмельницька обласна військова адміністрація

<https://www.adm-km.gov.ua/?p=173573>

Як підприємці з числа ВПО відновлюють бізнес після релокації завдяки програмі «Рестарт для ВПО»

Внутрішньо переміщені підприємці, які через війну були змушені релокувати власні бізнеси, часто стикаються з комплексними викликами: втратою клієнтів, розривом ланцюгів постачання, необхідністю відновлення обладнання та перебудови бізнес-моделі. У таких умовах особливо важливою стає підтримка, що поєднує фінансовий ресурс і професійний супровід.

Саме з цією метою в межах проєкту «Єднання заради дії» було реалізовано освітньо-грантову програму «Рестарт для ВПО», яку впроваджують організація IREX та громадська організація EasyBusiness за підтримки Державного департаменту США.

Як працювала програма

Участь у програмі могли взяти підприємці з числа ВПО, які релокували бізнес після початку повномасштабного вторгнення. Учасники отримували:

- грантову підтримку — до 10 000 доларів США на одне підприємство;
- індивідуальний менторський супровід відповідно до потреб бізнесу.

На конкурс подалися 175 підприємств. За результатами оцінювання заявок, інтерв'ю та комплаєнс-перевірки було визначено 20 переможців.

Найбільше серед них — бізнеси у сферах:

- текстильної та легкої промисловості (30 %);
- харчової промисловості (20 %);
- деревообробки та меблевого виробництва (10 %);
- машинобудування (10 %);
- інших галузей.

Менторська підтримка охоплювала питання маркетингу й експорту, фінансів, упровадження стандартів якості, оптимізації бізнес-процесів і виходу на нові ринки.

Підтримка, що дає результат

Досвід учасників програми «Рестарт для ВПО» демонструє, що ефективна підтримка бізнесу ВПО полягає не лише у фінансуванні, а й у доступі до експертизи, менторського супроводу та можливості стратегічного планування.

Такі програми допомагають підприємцям:

- відновлювати економічну діяльність;
- адаптувати бізнес до нових ринкових умов;
- формувати реалістичні плани розвитку;
- зменшувати ризики помилок на етапі масштабування.

Де дізнатися про можливості

Інформацію про програми підтримки, грантові та освітні ініціативи для внутрішньо переміщених осіб можна знайти:

- на офіційних ресурсах програми IREX «Єднання заради дії»;
- на сайтах і сторінках Державної служби зайнятості.

Участь у таких програмах може стати важливим кроком до відновлення та сталого розвитку бізнесу в нових умовах.

***

25.12.2025

Дніпропетровська обласна військова адміністрація

<https://adm.dp.gov.ua/news/vidnova-meshkantsi-dnipropetrovshchyny-mozhut-otrymaty-hranty-vid-mizhnarodnykh-partneriv>

«ВІДНОВА»: мешканці Дніпропетровщини можуть отримати гранти від міжнародних партнерів

Чеська гуманітарна організація «Людина в біді» за фінансової підтримки Швейцарії через Швейцарську агенцію розвитку та співробітництва оголосила конкурс мікрогрантів. Одні – для мешканців, які прагнуть пройти навчання та перекваліфікацію. Інші – для підприємств, що працевлаштовують громадян

вразливих категорій. Кошти – на забезпечення адаптації та підвищення інклюзивності.

КОНКУРС МІКРОГРАНТІВ ДЛЯ ФІЗИЧНИХ ОСІБ З ОБМЕЖЕНИМИ ЕКОНОМІЧНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ НА НАВЧАННЯ (ПЕРЕКВАЛІФІКАЦІЮ) ДО 2000 ДОЛАРІВ США

(виплати будуть здійснюватися у гривневому еквіваленті за офіційним курсом НБУ, станом на перше число місяця, в якому підписана грантова угода).

*Розмір гранту, буде залежати від поданої пропозиції та бюджету.

ГЕОГРАФІЯ ПРОЄКТУ:

Дніпропетровська область: м.Кривий Ріг, м.Павлоград , м.Дніпро, Дніпровський та Самарівський райони.

* Відповідно, усі громади, що входять до складу зазначених районів, можуть брати участь у проєкті.

ХТО МОЖЕ ОТРИМАТИ ГРАНТ:

- місцеві жителі або внутрішньо переміщені особи, які проживають в цільових громадах;
- фізичні особи з низьким рівнем доходу, які втратили роботу або власну справу внаслідок війни;

* особа з низьким доходом вважається фізична особа, у якої сукупний середньомісячний дохід на одного члена домогосподарства за останні 6 (шість) календарних місяців (після оподаткування) до подання Заявки про участь у Проєкті не перевищує 2,5-кратного розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб в Україні (3 028 грн.), тобто 7 570 грн, у якої відсутній дохід вважається такою, що не отримувала доходу протягом останніх 6 (шести) календарних місяців до подання Заявки на участь у Проєкті.

- фізичні особи, які прагнуть змінити професію (перекваліфікація);
- досягли повноліття (18 років).

ПРІОРИТЕТ У ВИБОРІ УЧАСНИКІВ БУДЕ НАДАНИЙ:

- особам з інвалідністю;
- внутрішньо переміщеним особам;
- самотніми матерями/батьками/опікунам;
- людям передпенсійного віку (50+) або старші (60+);
- представникам етнічних меншин;
- ветеранам.

УМОВИ УЧАСТІ В ПРОЄКТІ

- Тривалість навчання (перекваліфікації): до 6 місяців.
- Формат навчання: офлайн або онлайн.
- Тип компанії, яку учасник може обрати для навчання (перекваліфікації): зареєстрована в Україні та має відповідний КВЕД (85.59; 85.32; 85.42) на проведення навчальних курсів, тренінгів, семінарів у обраних учасником сферах діяльності.

- Учасник має надати мотиваційний лист із описом мети навчання та потенційних роботодавців, до яких він/вона може звернутися після курсу.
- Обов'язкове надання підтвердження проходження навчання (перекваліфікації): надання сертифікату, або іншого підтверджувального документу.

МІКРОГРАНТІВ ДЛЯ МІКРО- ТА МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ, ЩО ПРАЦЕВЛАШТОВУЮТЬ ВРАЗЛИВИХ ОСІБ, ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИТИЧНОЇ АДАПТАЦІЇ ТА ПІДВИЩЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОСТІ ДО 5000 ДОЛАРІВ США

(виплати будуть здійснюватися у гривневому еквіваленті за офіційним курсом НБУ, станом на перше число місяця, в якому підписана грантова угода).

*Розмір гранту, буде залежати від поданої пропозиції та бюджету.

ГЕОГРАФІЯ ПРОЄКТУ:

Дніпропетровська область: м.Кривий Ріг, м.Павлоград, м.Дніпро, Дніпровський та Самарівський райони

* Відповідно, усі громади, що входять до складу зазначених районів, можуть брати участь у проєкті.

ХТО МОЖЕ ОТРИМАТИ ГРАНТ:

Місцеві і релоковані мікро- та малі підприємства (ФОП та юридичні особи) у яких працевлаштовані соціально вразливі працівники.

УМОВИ УЧАСТІ В ПРОЄКТІ:

- чинна державна реєстрація підприємницької діяльності;
- мікро- та малі підприємства (ФОП та юридичні особи) у яких працевлаштовані соціально вразливі працівники (особи з інвалідністю, внутрішньо переміщені особи, одинокі матері/батьки/опікуни, люди передпенсійного віку (50+) або старші (60+), представники етнічних меншин, ветерани);
- обов'язкове співфінансування не менше 20% від суми гранту.

***

25.12.2025

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/marshrutamy-turboty-u-kosivskomu-raioni-vidbulasia-aktsiia-vid-sertsia-do-sertsia>

Маршрутами турботи: у Косівському районі відбулася акція «Від серця до серця»

У громадах Косівського району триває благодійна ініціатива «Від серця до серця», спрямована на підтримку внутрішньо переміщених людей, зокрема похилого віку, маломобільних громадян та людей з інвалідністю, які знайшли прихисток у гірських населених пунктах.

Робоча група Косівської районної державної адміністрації здійснила виїзд до сіл Шешори, Прокурави, Космач та Люча.

Під час поїздок у громади відбулися робочі зустрічі в сільських радах, під час яких було узгоджено списки отримувачів допомоги, перевірено необхідну документацію та скоординовано подальші дії з місцевими старостами. Окрему увагу приділено моніторингу умов проживання ВПО та визначенню актуальних потреб у кожній громаді.

Представники робочої групи відвідали домогосподарства ВПО, які потребують особливої уваги, та передали продуктові набори з товарами першої необхідності. Реалізація ініціативи стала результатом співпраці управління соціального захисту населення Косівської райдержадміністрації, Ради з питань ВПО та Косівської римо-католицької церкви під керівництвом настоятеля отця Томаша.

У райдержадміністрації наголошують, що підтримка людей, які через війну опинилися у складних життєвих обставинах, залишається одним із пріоритетних напрямів роботи, особливо у віддалених гірських населених пунктах.

Акція «Від серця до серця» триватиме й надалі, охоплюючи нові громади та тих, хто найбільше потребує допомоги й уваги.

***

22.12.2025

Тернопільська обласна військова адміністрація

<https://oda.te.gov.ua/news/volodymyr-vasylenko-zustrivsia-z-uchasnytsiamy-proiektu-povir>

Володимир Василенко зустрівся з учасницями проєкту «Повір»

Заступник начальника Тернопільської обласної військової адміністрації Володимир Василенко зустрівся з учасницями проєкту «Повір». Ця ініціатива спрямована на всебічну підтримку жінок — як внутрішньо переміщених осіб, так і жительок області — у започаткуванні власної справи та розвитку професійної кар'єри.

Проєкт реалізується ГО «Фундація розвитку бізнесу» у партнерстві з центром Дія.Бізнес у Тернополі та організацією International Orthodox Christian Charities (IOCC) за фінансової підтримки гранту від PC USA.

Під час зустрічі Володимир Василенко наголосив на важливості економічної самореалізації жінок в умовах воєнного стану та побажав учасницям успішного захисту їхніх бізнес-ідей.

«Проєкт «Повір» — це не просто освітня програма, це перетворення своєї мрії у конкретну дію. Переконалий, що під час навчання ви зуміли подолати свої страхи та конвертувати їх у фахові бізнес-плани», — підкреслив Володимир Василенко.

Заступник начальника ОВА також зауважив, що розвиток проєктів учасниць може отримати подальше сприяння завдяки державним програмам.

Зокрема, у заході взяв участь представник Центру зайнятості «Зроблено в Україні».

***

25.12.2025

Тернопільська обласна військова адміністрація

<https://oda.te.gov.ua/news/volodymyr-vasylenko-vziav-uchast-v-onlain-naradi-z-ministerstvom-rozvytku-hromad-ta-terytorii-ukrainy>

Володимир Василенко взяв участь в онлайн-нараді з Міністерством розвитку громад та територій України

Заступник начальника Тернопільської ОВА Володимир Василенко взяв участь в онлайн-нараді з Міністерством розвитку громад та територій України щодо утворення комісій для надання допомоги у вирішенні житлових питань окремим категоріям внутрішньо переміщених осіб.

Кабінет Міністрів України 22 вересня 2025 року прийняв постанову № 1176, яка визначає порядок надання допомоги ВПО, що проживали на тимчасово окупованих територіях, та вносить зміни до Порядку ведення Державного реєстру пошкодженого та знищеного майна. Постанова набрала чинності 24 листопада.

За дорученням Міністерства розвитку громад та територій України обласна військова адміністрація проінформувала територіальні громади області про необхідність утворення відповідних комісій або покладення цих повноважень на чинні комісії з питань компенсації за пошкоджене чи знищене майно. Відповідальні члени комісій отримали доступ до Державного реєстру пошкодженого та знищеного майна для розгляду заяв про надання допомоги.

Станом на 24 грудня 2025 року в області утворено 43 комісії, а доступ до Реєстру отримали члени комісій у 7 територіальних громадах: Тербовлянській, Зборівській, Великогаївській, Козівській, Підгороднянській, Бучацькій та Борсуківській. У 14 громадах комісії ще не створено, з них 10 планують утворити їх на чергових засіданнях, від 4 громад (Копичинецька, Коропецька, Монастирська та Білобожницька) інформація поки не надійшла.

З 1 грудня 2025 року через портал «Дія» розпочався процес подання заяв ВПО для отримання допомоги у вирішенні житлових питань. Станом на 24 грудня по області подано 330 заяв, і їхня кількість щоденно зростає.

Володимир Василенко наголосив на терміновості та системності створення комісій у всіх громадах області та забезпеченні їхнього доступу до Реєстру, щоб кожен внутрішньо переміщений громадянин міг оперативно отримати належну державну підтримку.

26.12.2025

Чернівецька обласна військова адміністрація

<https://bukoda.gov.ua/news/u-2025-rotsi-posluhamy-oblasnoi-sluzhby-zainiatosti-skorystalysia-1600-vnutrishno-peremishchenykh-osib>

У 2025 році послугами обласної служби зайнятості скористалися 1600 внутрішньо переміщених осіб

У 2025 році послугами обласної служби зайнятості скористалися 1600 внутрішньо переміщених осіб. За сприяння фахівців служби 388 переселенців уже працевлаштовані.

ВПО знайшли роботу за різними професіями, серед яких директори, менеджери, пекарі, соціальні працівники, продавці, робітники, трактористи, водії, бухгалтери, юристи, бариста, касири, верстатники, лікарі, швачки, фармацевти, кухарі, прибиральники службових приміщень та інші.

Переселенці працюють у сферах освіти, державного управління, охорони здоров'я, торгівлі, транспорту, аграрного сектору, комунального господарства, індустрії краси та громадського харчування.

Для підвищення конкурентоспроможності на ринку праці 49 внутрішньо переміщених осіб отримали ваучери на навчання, 72 – пройшли професійне навчання, ще 28 осіб були залучені до громадських та інших робіт тимчасового характеру. Крім того, 11 переселенців скористалися грантовими програмами для започаткування або розвитку власної справи.

Задля адаптації на новому місці, переселенців підтримують на всіх етапах. Це і допомога у пошуку роботи, і можливості опанувати нову професію, підвищити кваліфікацію, і грантові програми на започаткування чи розвиток власної справи.

Для внутрішньо переміщених осіб служба зайнятості пропонує:

- сприяння у працевлаштуванні;
- професійне навчання;
- ваучери на навчання;
- грантові програми на власну справу.

Також переселенці можуть скористатися інформаційною підтримкою. На сайті Державної служби зайнятості в розділі «Єдине вікно послуг» розміщені контакти державних і недержавних організацій, які надають матеріальну, юридичну та психологічну допомогу, сприяють відновленню документів та допомагають у вирішенні інших питань:
<https://www.dcz.gov.ua/onewindow>

***

22.12.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/forum-partneriv-imeni-huho-grotsiia-pidsumky-spivpratsi-ta-novi-mozhlyvosti-partnerstva>

Форум партнерів імені Гуго Гроція: підсумки співпраці та нові можливості партнерства

У Донецькій та Дніпропетровській областях відбулися заходи в межах Форуму партнерів імені Гуго Гроція, організованого громадською організацією «Десяте квітня» за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні (UNHCR Ukraine).

Заходи були присвячені підбиттю підсумків діяльності організації у 2025 році, презентації реалізованих ініціатив та зміцненню партнерської взаємодії між органами влади, громадським сектором і міжнародними організаціями.

Участь у форумі взяли представники управління сім'ї, молоді та масових заходів національно-патріотичного виховання Донецької обласної державної адміністрації.

Під час форуму було представлено результати роботи у сфері підтримки переселенців, реагування на випадки гендерно зумовленого насильства, соціального супроводу постраждалих та розвитку місцевих ініціатив. Окремий блок програми було присвячено обміну практичним досвідом взаємодії з громадами та впровадженню спільних проєктів на регіональному рівні.

«Ефективна допомога людям можлива лише за умови тісного партнерства між органами влади, громадськими організаціями та міжнародними донорами. Саме така спільна робота дозволяє не лише реагувати на виклики, а й вибудовувати довгострокові рішення для підтримки громад», – зазначила Лілія Золкіна, начальниця управління сім'ї, молоді та масових заходів національно-патріотичного виховання облдержадміністрації.

Очільниця управління також висловила подяку громадській організації «Десяте квітня» за послідовну та професійну діяльність, спрямовану на підтримку мешканців Донецької області, зокрема внутрішньо переміщених осіб.

***

22.12.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/vidkryta-zustrich-z-vpo-na-donetchyni-pidtrymka-sluzhby-zainiatosti>

Відкрита зустріч з ВПО на Донеччині: підтримка служби зайнятості

Знайти роботу, житло та інтегруватися у громаду — першочергові потреби переселенців. Отримати підтримку та відчувати опору у складний

період життя їм допомагають служба зайнятості, гуманітарні хаби та громадські організації.

19 грудня директорка Донецького обласного центру зайнятості Наталя Адамова зустрілася з відвідувачами ГО «Фонд розвитку громади» — внутрішньо переміщеними особами, які зовсім недавно були змушені залишити свої домівки в Костянтинівці, Торецьку, Добропіллі, Дружківці та інших населених пунктах регіону, де наближаються бойові дії. У цей непростий час вони особливо потребують уваги, підтримки та можливостей для відновлення свого життя. Служба зайнятості надає таким людям практичну допомогу у працевлаштуванні, підборі вакансій та здобутті нових професійних навичок, щоб вони могли впевнено рухатися вперед і відчувати опору у новій громаді.

Захід відбувся у форматі відкритого діалогу та був спрямований не лише на інформування, а й на надання людям відчуття підтримки й впевненості у завтрашньому дні.

Зокрема, говорили про сприяння у пошуку роботи, індивідуальний підбір вакансій з урахуванням життєвих обставин кожної людини, можливість зміни професії або здобуття нових навичок відповідно до потреб ринку праці. Учасників зустрічі також поінформували про програми підтримки підприємницької ініціативи та фінансові інструменти державних програм для відкриття або розвитку власної справи.

***

24.12.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/donechchyna-ta-zakarpattia-pidpysaly-memorandum-pro-spivpratsiu-mizh-rehionamy>

Донецчина та Закарпаття підписали меморандум про співпрацю між регіонами

Про це повідомляє голова Донецької обласної державної адміністрації, начальник обласної військової адміністрації Вадим Філашкін.

Згідно з документом два регіони продовжуватимуть спільно працювати за наступними напрямками:

- підтримка внутрішньо переміщених осіб;
- підвищення обороноздатності та безпечності прифронтових громад;
- допомога ветеранам та ветеранкам війни, сім'ям загиблих військових;
- охорона довкілля та екологічна безпека;
- освіта, дитяче оздоровлення та молодіжна політика;
- охорона здоров'я та реабілітація;
- фізична культура та спорт;

- сприяння облаштуванню і розвитку підприємств та установ, зокрема комунальних, переміщених з території Донеччини до безпечних районів Закарпаття.

«Впевнений, що цей документ буде перетворений на конкретні проекти й заходи, що принесуть користь переміщеним мешканцям Донеччини, релокованому бізнесу, ветеранам та ветеранкам», - наголосив Вадим Філашкін.

***

25.12.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/spivpratsia-toretskoi-ta-ruzhynskoi-hromad-u-pidtrymtsi-pereselentsiv>

Співпраця Торецької та Ружинської громад у підтримці переселенців

Мультидисциплінарна команда Центру надання соціальних послуг Ружинської громади приїхала до Торецького терцентру соціального обслуговування, який працює в селі Карабчіїв на Житомирщині.

Візит відбувся напередодні Різдва в межах проекту «Пліч-о-пліч: згуртовані громади». Метою зустрічі стала підтримка переселенців, які були евакуйовані з Торецької громади та наразі проживають на території приймаючої громади.

Під час візиту мешканцям було надано побутові соціальні послуги, зокрема перукарські. Такі заходи є важливою складовою комплексної соціальної підтримки, оскільки сприяють покращенню самопочуття, підвищенню впевненості в собі та емоційної стабільності людей, які опинилися у складних життєвих обставинах.

Співпраця між громадами в межах проекту демонструє ефективну взаємодію та спільну відповідальність у наданні допомоги тим, хто цього потребує.

***

26.12.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/u-pavlohradi-zapratsiuvala-ambulatoriia-relokovano-ho-iz-selydovoho-knp-tsentr-pervynnoi-mediko-sanitarnoi-dopomohy-selydivskoi-miskoi-rady>

У Павлограді запрацювала амбулаторія релокованого із Селидівського КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги Селидівської міської ради»

Про це повідомляє голова Донецької обласної державної адміністрації, начальник обласної військової адміністрації Вадим Філашкін.

Це важлива підтримка для жителів Селидівської громади та переселенців з Донеччини, які потребують доступної й якісної медичної допомоги.

В амбулаторії працюють сімейні лікарі — з ними можна укласти декларацію та безоплатно отримувати первинні медичні послуги. Заклад має договір з Національною службою здоров'я України.

Тут можна отримати консультації, пройти обстеження, зробити щеплення, здати аналізи, скористатися програмою «Доступні ліки», отримати електронні направлення та інші необхідні послуги. Амбулаторія відкрита як для ВПО із Селидівської та інших громад Донеччини, так і для місцевих мешканців.

Коли поруч з'являються люди з рідного краю, які можуть допомогти й підтримати, особливо гостро відчувається єдність Донеччини й усієї країни.

ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ

Центральні

28.12.2025

ЕСПРЕСО

<https://espreso.tv/viyna-z-rosiyeyu-v-ukraini-e-diskriminatsiya-shchodo-statusu-vpo-pravozakhisnitsya-denisova>

В Україні є дискримінація щодо статусу ВПО, - правозахисниця Денісова

В Україні є три категорії ВПО - з 2014 року, до й після 2022 року, і до кожної категорії цих громадян різне відношення з боку держави

Про це в етері Еспресо заявила правозахисниця, очільниця Українського центру захисту прав людини Людмила Денісова.

"У нас вимушено переміщених осіб понад 6 млн громадян. Говорять, що статус ВПО єдиний. Втім, статус для всіх рівний, а права ні. Ми ще не забули, коли до 2021 року діяв закон, коли кримчан, українських громадян вважали нерезидентами України. Досі є що до банківських послуг права обмежені у ВПО, які саме з Криму. Теж саме є і з пенсіями, зокрема, по ідентифікаціям. Я сама про це знаю й проходжу ці процедури", - пояснила Денісова.

Правозахисниця наголосила, що 24 стаття Конституції України гарантує рівність усіх громадян перед законом, а відтак всі права громадян мають дотримуватись у рівній мірі.

"В Україні щодо ВПО є відносно всіх дискримінація, хоча у нас є 24 стаття Конституції та закон, який попереджує про дискримінацію. Також у нас є дискримінація між ВПО. У нас є три категорії ВПО - з 2014 року, до й після 2022 року. До цих трьох категорій ВПО у нашій державі різне відношення. Тут є маса проблем, які потрібно вирішувати", - додала вона.

22.12.2025

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/general/1130406.html>

Ми віримо, що після деокупації переміщені університети мають повернутися у свої міста - заступник міністра освіти Трофименко

Заступник міністра освіти і науки Микола Трофименко вважає, що після деокупації переміщені заклади вищої освіти мають повернутися у свої міста.

"У нас, насправді, багато релокованих університетів. Певна кількість перемістилася в 2014 році, друга більша хвиля в 2022 році. Я бачу в переміщених університетах потенціал для відновлення наших територій. Задача для них - збереження своєї регіональної і територіальної ідентичності. Вони мають ставати осередками і місцями для підживлення цієї ментальної стійкості для громадян, які з цих територій виїхали. Виступати такими активними хабами і центрами прогромадськості. Тому що ми віримо, що вони мають повернутися. Наші міста мають відбудовуватись навколо університетів", - сказав Трофименко в ексклюзивному інтерв'ю агентству "Інтерфакс-Україна", відповідаючи на запитання чи повернуться релоковані університети на їх первинне місце дислокації після деокупації, чи ці виші назавжди залишаться там, де вони зараз.

Він зазначив, що наразі держава багато робить, щоб підтримувати переміщенні виші, бо їм дуже важко.

"Коли ти втрачаєш все, коли переміщуються твої люди, коли треба думати не тільки про якість, про середовище, цінності і стратегії, а про побутові речі - де будемо жити, що будемо їсти, де будемо вчити бажано в офлайн хоча б якусь частину студентів, як будемо зберігати інформацію, як будемо забезпечувати різні процеси життєдіяльності університетів. Тому наша задача їм дати цей механізм і цю можливість", - додав заступник міністра.

На запитання, що буде з викладачами і керівниками вишів на деокупованих територіях, і чи матимуть вони змогу працювати в українській системі освіти, Трофименко зазначив, що люди, які є колаборантами, вони засуджені до певних строків за факти розповсюдження російських стандартів освіти і нав'язування їх.

"Тобто тут маємо діяти по закону. Звичайно, історія каже, зокрема щодо Німеччини, що є дуже довгострокові проекти з примиренням і так далі. Але нам про це дуже рано ще говорити. Хай відбудеться спочатку деокупація, потім будемо думати, що робити з цими людьми. Але я думаю, що коли ми повернемось в Маріуполь, їх там не буде", - додав він.

Як повідомлялося, в серпні уповноважена із захисту державної мови Олена Івановська заявила, що на її думку, для деокупованих територій не потрібно буде ухвалювати перехідне мовне законодавство.

16 грудня освітній омбудсмен Надія Лещик заявила, що вважає, що для майбутніх деокупованих територій України буде необхідне перехідне освітнє законодавство, зокрема поступовий перехід до викладання державною мовою у закладах освіти.

***

22.12.2025

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/general/1131557.html>

Переважає кількість переселенців працездатного віку у Харкові залучені в економіку міста – мер

У Харкові активно шукають роботу і потребують допомоги з працевлаштуванням трохи більше 10% переселенців працездатного віку, повідомив міський голова, голова Асоціації прифронтових міст та громад Ігор Терехов.

"Сьогодні у Харкові із загальної кількості (210 тисяч - ІФ-У) переселенців близько 93 тисяч – люди працездатного віку. З них приблизно 9 600 (трохи більше 10%) активно шукають роботу і потребують допомоги з працевлаштуванням. Тобто переважає більшість з тих, хто може працювати, так чи інакше залучені в економіку міста", - сказав Терехов в ексклюзивному інтерв'ю агентству "Інтерфакс-Україна".

За його словами, в міських закладах охорони здоров'я працюють 724 вимушених переселенців, у школах - 179, а найбільша кількість ВПО задіяна в комунальних підприємствах і підприємствах критичної інфраструктури.

"Вони (переселенці - ІФ-У) задіяні і в ремонтах житлових будинків, і в житлово-комунальній сфері, і на транспорті, і у відновленні після обстрілів", - сказав Терехов.

Він зазначив, що частина переселенців започаткувала власну справу.

"Є переселенці, які запускають власну справу. Це, до речі, досить непросто у прифронтовому місті, бо тут дуже високі ризики, обмежений доступ до кредитів і страхування. Але я спілкувався з переселенцями, які долучилися до бізнес-спільноти, і бачу, що вони дуже активні і дуже хочуть працювати. Вони шукають можливості. Звісно, ми їм допомагаємо. У Харкові вже 173 переселенці отримали мікрогранти від міста на загальну суму близько 81,5 млн грн. Вони створили 318 робочих місць. Тобто ми бачимо певний мультиплікативний ефект", - сказав Терехов.

28.12.2025

Радіо Свобода

<https://www.radiosvoboda.org/a/bizhentsi-skorochennya-dopomohy-yevropa/33622969.html>

Рік можливостей і випробувань: як 2025-й змінив життя українських біженців у Європі

Понад 5,3 мільйона українців нині мають статус тимчасового захисту в європейських країнах, за даними УВКБ ООН. З них половина воєнних мігрантів оселилися в Німеччині, Польщі та Чехії. Представники українських організацій зазначають, що 2025 рік мав позитивні аспекти: дітям надали можливість вивчати рідну мову в школах, мігранти роблять внесок в економіку країн більший, ніж на них витрачають коштів, а представники громад починають входити до структур, де представляють переселенців.

Водночас, зауважують, були випадки ксенофобії, дискримінації за національною ознакою, а також скорочення соціальної підтримки – зменшення виплат, обмеження доступу до медицини, скорочення кількості прихистків. Хоча українці під тимчасовим захистом вже можуть у цих країнах переходити на інші типи віз або програми, розроблені для них, представниці українських організацій кажуть: вимоги для біженців часто надто високі. А найбільш невизначеним, твердять, залишається майбутнє вразливих категорій – що буде з ними після завершення загальноєвропейської директиви у березні 2027-го, поки що невідомо.

Німеччина

Олександра Бінерт – правозахисниця, голова правління Альянсу українських організацій у Німеччині. Каже: нині українці – одна з найчисельніших мігрантських громад у ФРН.

Станом на кінець жовтня 2025 року, за даними УВКБ ООН, понад 1,3 мільйона біженців з України знайшли прихисток в країні після початку повномасштабного вторгнення.

Олександра розповідає: цьогоріч громада не лише продовжувала підтримувати Україну – донатами, передачею автівок для військових, мітингами та адвокацією – а й досягла подальшого прогресу в освітній сфері: у деяких землях українські діти вже третій рік поспіль мають можливість скласти іспит з української як успадкованої.

«Успішне складання іспиту дає можливість визнати українську мову другою іноземною, тобто відкриває шлях до Abitur – закінчення школи на рівні, необхідному для вступу в університет. У багатьох учнів з України обов’язкова друга іноземна була перешкодою до Abitur – для наших дітей це вже була б третя іноземна».

Крім того, у 2025-му українська громада професіоналізувалася, стала краще об’єднаною завдяки мережуванням, а також українці почали представляти свою спільноту в різних державних структурах.

«До 2022-го в багатьох інституціях, пов'язаних з міграційними питаннями, наші «потреби» представляли росіяни. І це не лише дуже жаль, це і шкодить. Люди з країни, яка напала на нашу державу, не можуть представляти наші інтереси. Зараз багато українців стали членами інтеграційних рад – це ради при містах, федеральних землях, які радять урядам щодо тем, пов'язаних з міграцією. Це можливість донести наші потреби на найвищому рівні.

Інший приклад – призначення уповноваженою з антидискримінації в школах Саксонії українки Наталії Бок. Багато дітей в школах зазнають дискримінації – і українські діти також».

Згідно з результатами дослідження, проведеного організаціями-членами Альянсу українських організацій, у багатьох випадках українці в Німеччині зазнають дискримінації і через свою ідентичність, розповідає Олександра:

«Ми проаналізували взагалі наявність доступного, тобто україномовного, антидискримінаційного консультування. Воно є, можливо, у п'яти федеральних землях, у Берліні його взагалі немає. В Берліні є україномовне консультування, якщо це випадок антисемітизму або дискримінації лесбійських жінок, але це ще не всі ознаки дискримінації.

Коли ми прийшли з цими висновками до Берлінського земельного бюро з антидискримінації, вони дуже здивувалися. Сказали, що навіть не думали, що українцям потрібна консультація українською мовою з антидискримінації. Звісно, потрібна, бо, на жаль, не всі розуміють імперський характер війни, дуже багато державних органів, центрів зайнятості спрямовують людей на консультації до російських організацій, а там люди і є дискримінованими дуже часто».

У лютому 2025 року в Німеччині відбулися вибори до Бундестагу. Перемогу на них здобув консервативний блок ХДС/ХСС. І однією зі змін в міграційній політиці стало скорочення соціальних виплат для українських біженців – Bürgergeld.

Представники урядової коаліції домовилися, що зміни стосуватимуться лише тих мігрантів з України, які знайшли прихисток у ФРН після 1 квітня 2025 року. Влада таким чином хоче заохотити переселенців до працевлаштування.

У разі ухвалення змін ця категорія отримуватиме 441 євро на місяць замість 563. Фактично українських біженців прирівнюють до шукачів притулку з інших держав. Інші умови залишаються незмінними – держава покриватиме витрати на житло, комунальні послуги.

«Це насправді не так добре. Усі дослідження кажуть, що Bürgergeld не впливає на працевлаштування, а, навпаки, людям важко працевлаштуватися через великі бар'єри в системі праці. Ми виступаємо за те, щоб зрівняти в правах всіх біженців, бо у багатьох інших біженців немає такого швидкого доступу до ринку праці. А також за надання доступу до цієї соціальної системи.

Українці, які приїжджали, одразу отримували доступ до ринку праці і соціальну допомогу на рівні з безробітними німцями. Справа не лише у сумі виплат. Після зміни вже не буде такої підтримки з боку центрів зайнятості щодо працевлаштування. Що стосується охорони здоров'я, то з нововведеннями це вже буде теж тільки базова опіка».

Олександра розповідає, що німецька влада поки не дає чіткої відповіді на запитання, що буде з українськими біженцями після завершення тимчасового захисту в березні 2027 року (загальноєвропейської директиви). Однак, за її словами, мігранти вже можуть подаватися на інші типи віз, до прикладу, навчальну чи робочу.

«Але й тут є питання: для отримання робочих віз є різні умови для різних вікових категорій. Щоб податися, наприклад, на робочу візу, людина віком 45+ має працювати повний робочий день і отримувати 53 тисячі тисячі євро брутто на місяць. Це оплата лікаря, IT-спеціаліста, керівника відділу на держслужбі. Це дуже багато. І є проблеми із визнанням дипломів, щоб влаштуватися, наприклад, лікарем.

А що робити пенсіонерам, людям, які тут лікуються і які не можуть вийти на роботу? Ці вразливі групи трохи забуваються в цьому утилітаристичному підході до міграції німецького уряду, ми про них намагаємося їм нагадувати. 10% людей, які приїхали з України, – пенсіонери. І дві третини – взагалі це люди з південних або зі східних регіонів, Київської області. Я не знаю, чи їм є куди повертатися, чи в них є непошкоджене житло в Україні. Це такі дуже болючі питання».

За даними Ukraine Support Tracker, які охоплюють період із січня 2022-го до серпня 2025-го, Німеччина за майже три з половиною роки витратила на допомогу українським воєнним мігрантам 36,55 мільярда євро. І це найбільша сума витрат серед держав.

Польща

Оксана Пестрикова – координаторка Центру підтримки «Українського дому» у Варшаві. Серед важливих події 2025-го, на її думку, – запровадження української мови в школах як іноземної та початок прийому заявок на карту CUKR.

«Тепер українську можна обирати як іноземну в шостому-сьомому класі і потім продовжувати її вивчати. За це досить довго боролися – і така потреба була, бо російська мова також паралельно існувала як іноземна. То чому не може бути українська, враховуючи ту кількість громадян України, яка зараз проживає в Польщі?!

Найбільше, чого очікували українці цього року, – це CUKR, що дозволяє перейти з тимчасового захисту на спеціальний тип перебування і не вимагає великої кількості документів. На ці зміни мають надію не тільки українці, але й польський уряд, бо їм теж потрібно побачити, скільки громадян України дійсно потребують захисту, а скільки можуть самі себе забезпечувати. Ця карта потенційно мала б це показати».

Координаторка Центру підтримки «Українського дому» у Варшаві також звертає увагу на внесок українців у польську економіку.

«2,7% ВВП – це показник того, що більшість українських біженців під тимчасовим захистом більше вносять у польську економіку, аніж з неї забирають. Попри те, що, наприклад, у пресі або в соцмережах звучать інші наративи – ніби українці живуть лише на соціальних виплатах, ніби отримують тільки «800+».

За даними Ukraine Support Tracker, польська влада від початку повномасштабного вторгнення до серпня 2025-го виділила на підтримку українських біженців 29,3 мільярда євро.

Оксана також розповідає, що антимігрантські настрої існують не лише в соціальних мережах, а й у реальному житті, і це теж негативно впливає на біженців.

«З'являються різні випадки фізичного насильства, вербального хейту – це додає невпевненості щодо завтрашнього дня. Але в цьому контексті є й маленька позитивна річ. Останнім часом ми дізнаємося, що злочинець був покараний, наприклад, за напад на людей, які говорили українською мовою. Звісно, погано, що такі речі відбуваються, але те, що за це є покарання, – на мою думку, позитивно».

Станом на середину листопада 2025-го, за даними УВКБ ООН, у Польщі перебуває понад 900 тисяч осіб, які отримали статус тимчасового захисту.

За словами координаторки Центру підтримки «Українського дому» у Варшаві, у цьому році зросла кількість чоловіків віком від 18 до 22 років, які вперше зверталися за статусом тимчасового захисту після того, як українська влада дозволила їм виїжджати за кордон. Однак, каже Оксана, ця тенденція не масова.

2025 рік, за словами Оксани, також відзначився ухваленням законопроекту про зміни тимчасового захисту для біженців.

«Це був доволі турбулентний процес: написання проекту змін, а потім вето президента, яке, на жаль, додало невпевненості людям під тимчасовим захистом і показало, наскільки вони можуть бути заручниками політичної ситуації. Було декілька законопроектів – один президентський, один урядовий. Насправді це трішки було схоже на змагання, хто більше зменшить цю допомогу. Але можемо сказати, що зійшлися посередині».

Серед змін – обмеження доступу до медичних послуг, а також скорочення та укрупнення прихистків.

«Наприклад, у нашому центрі підтримки ми бачимо, що хоча людина має право на доступ до медичних послуг, все одно їй відмовляють, бо медичні установи не до кінця розуміють, на якій підставі ці послуги надаються. Частина цих людей потребує тривалого лікування, а воно для них тепер не буде доступне. Інших джерел, де б можна було отримати таку допомогу, підтримку, на жаль, немає.

Житлова підтримка скорочена максимально. До цього ми були більш-менш готові, бо є осередки, де місця не заповнені, тобто там немає багато

людей. Єдине, що не всі заклади пристосовані до потреб осіб з інвалідністю. У Варшаві, наприклад, лише один такий осередок, і він теж під питанням закриття. А перенаправити людей у містя, де є можливості для осіб з інвалідністю, складно».

За словами Оксани Пестрикової, у грудні вже зареєстрували законопроект про припинення тимчасового захисту для українців у Польщі, у якому вказано, що залишається чинним не лише наступного року, але й у 2027-му. Водночас, каже Оксана, залишається багато запитань наразі щодо того, які умови будуть встановлені для вразливих категорій населення.

«Потенційно вони би мали перейти до стандартної процедури тимчасового захисту, бо інші способи легалізації для них просто не вигідні – вони втрачають майже все, передусім доступ до медичних послуг. У Польщі є дві форми захисту: одна – це загальноєвропейська директива, а друга – польська, яку надає Управління у справах іноземців. І, скоріш за все, ці люди будуть переведені на польську. На яких засадах – побачимо. Але це добрий знак, що законопроект з'явився. Поки прописані загальні речі, але з цього бачимо, що намір продовжити захист є».

Чехія

До трійки країн-лідерів, куди після початку повномасштабної війни найбільше мігрували українці, входить Чехія. За даними УВКБ ООН, станом на кінець жовтня 2025-го, статус тимчасового захисту в державі отримали понад 397 тисяч громадян України.

Анастасія Сігнаєвська переїхала до Праги у березні 2022-го. Вона очолює чесько-українську організацію «Голос України», яка займається поповненням санкційного списку Чеської Республіки, організовує заходи, перформанси та збирає кошти на підтримку українських захисників.

Анастасія розповідає, що серед подій 2025-го їй найбільше запам'яталися: збір разом із Team for Ukraine для трьох підрозділів ЗСУ на суму півтора мільйона чеських крон, зустріч президента України Володимира Зеленського із громадою, перемоги українських дітей на олімпіадах і міжнародних конкурсах.

«Також важливо зазначити, що Чехія цього року запровадила новий спеціальний дозвіл на довготривале перебування для українців. Цей вид на проживання не мав аналогів – він створений спеціально для українців із тимчасовим захистом».

Нині чинний тимчасовий захист для українських біженців у Чехії діє до кінця березня 2026-го з можливістю продовження ще на рік через онлайн-реєстрацію, візит до МВС.

Водночас воєнні мігранти можуть подаватися на спеціальний довгостроковий дозвіл на перебування. Він надається на п'ять років з автоматичним доступом до ринку праці та медичного страхування в країні. Однак заявник має відповідати низці критеріїв – зокрема, мати два роки проживання в країні, показати фінансову незалежність, відсутність боргів тощо.

«Тобто людина, яка, наприклад, поверталася до України, а потім знову приїхала до Чехії, уже не підпадає під цей вид дозволу. Найскладніший критерій, який, власне, і «відсіює» багатьох – це економічна незалежність. Це не лише про те, що людина не отримувала соціальної допомоги впродовж останнього року, а й вимога мати дохід у суму 440 чеських крон для кожного члена родини.

Умовно, якщо б я приїхала за робочою візою, прожила тут п'ять років, то вимоги до мого доходу були би на 25% меншими. Тобто біженцям поставили дуже високі вимоги, щоб довести свою економічну спроможність».

Анастасія додає, що все ж чимало українців стали підприємцями, є висококваліфікованими спеціалістами і приносять значні находження до бюджету країни.

За інформацією Міністерства праці та соціальних справ Чехії, у третьому кварталі 2025 року українці сплатили 8,2 мільярда чеських крон податків. І це удвічі більше, ніж сума, яку країна витратила на підтримку біженців. Відомство зазначило, що ця тенденція триває з третього кварталу 2023-го, і з того часу відсоток доходів до бюджету від воєнних мігрантів лише збільшується.

А за даними Ukraine Support Tracker, які охоплюють період із січня 2022-го до серпня 2025-го, Чехія витратила на воєнних мігрантів 8,05 мільярда євро.

Попри запровадження спеціального довгострокового дозволу на перебування, каже Анастасія, українські мігранти йдуть у новий рік із невизначеністю.

«Зараз на нас тільки чекає іменування нового прем'єр-міністра. Вибори (парламентські – ред.) стали таким лакмусовим папірцем настроїв суспільства. І ми розуміємо, що зараз багато чого буде змінюватися, тобто ми входимо в таку зону невідомості і турбулентності саме через зміну влади. І правляча партія, яка буде складати наступну владу, найімовірніше, вона була відома і антиукраїнськими гаслами, тобто це і владна коаліція, яка зараз формується, вона складається з ультраправих, також дуже сильно повпливають на подальшу долю українців.

Є повна невідомість щодо того, чи буде продовжений тимчасовий захист на подальший термін. Оскільки багато людей, багато родин, яким відверто немає куди повертатися, вони почали інтенсивно працювати над тим, щоб дійсно відповідати цим вимогам».

Загалом, за інформацією Ukraine Support Tracker, сукупні витрати європейських країн на підтримку біженців з України із січня 2022-го до серпня 2025-го становлять 137,4 мільярда євро.

27.12.2025

LIGA.net

<https://life.liga.net/poyasnennya/article/ya-ne-znala-z-choho-pochaty-ia-iarmarky-mozhlyvostey-dopomahaiut-vpo-znayty-robotu-v-noviy-hromadi>

Як "ярмарки можливостей" допомагають ВПО зорієнтуватися на новому ринку праці та знайти шлях до роботи через живий контакт із роботодавцями

Переїзд у нове місто часто означає не лише втрату дому, а й втрату орієнтирів: контактів, розуміння місцевого ринку праці, відчуття, що тебе тут чекають. Для внутрішньо переміщених осіб пошук роботи нерідко перетворюється на хаотичний процес – без чіткого плану й відповіді на запитання "куди йти далі".

Саме в таких умовах з'являються формати, які збирають можливості в одному місці й дають людям шанс не просто почути про вакансії, а напяму поговорити з роботодавцями, фахівцями та тими, хто вже пройшов шлях адаптації.

Чому це важливо

Для ВПО проблема працевлаштування часто полягає не у відсутності навичок, а у відсутності доступу до інформації та контактів. Люди не знають, які бізнеси працюють у громаді, хто готовий наймати, де можна перенавчитися або отримати підтримку для старту власної справи.

Важливим стає не лише фінансова допомога, а й живий контакт – можливість поставити запитання, пояснити свій досвід, отримати зворотний зв'язок і підтримку тут і зараз.

Саме таку роль відіграють "ярмарки можливостей" – як точка входу в ринок праці та життя громади.

Як працюють "ярмарки можливостей"

Щоб допомогти внутрішньо переміщеним особам знайти роботу, перекваліфікуватися або започаткувати власну справу, програма "Єднання заради дії", яку впроваджує міжнародна організація IREX in Ukraine спільно з українським благодійним фондом "Стабілізейшен Суппорт Сервісез" за підтримки Державного департаменту США, провели серію "ярмарків можливостей" для ВПО – дев'ять регіональних подій, що об'єднали 750 переселенців, роботодавців, релокований бізнес, центри зайнятості, громадські організації та органи місцевої влади.

Формат побудований так, щоб учасники могли не лише отримати інформацію, а й одразу скористатися нею: поспілкуватися з роботодавцями, уточнити вимоги, зрозуміти, як адаптувати свій досвід до потреб місцевого ринку.

Де шукати можливості

Знайти програми, стипендії та навчальні ініціативи для ВПО можна:

- на офіційних сторінках програми IREX "Єднання заради дії";

- на офіційних сторінках Державної служби зайнятості.

***

28.12.2025

LIGA.net

<https://life.liga.net/poyasnennya/article/tse-ne-prosto-hroshi-tse-plan-i-pidtrymka-iak-vpo-perezapuskaiut-vlasni-biznesy-pislia-relokatsii>

"Це не просто гроші – це план і підтримка": як ВПО перезапускають власні бізнеси після релокації

Переїзд, нове місто та бізнес, який доводиться збирати заново: троє підприємців-переселенців розповідають, як освітньо-грантова програма "Рестарт для ВПО" допомогла їм не лише закрити критичні потреби, а й чіткіше побачити наступні кроки розвитку.

Чому це важливо

Для бізнесу переїзд рідко буває "просто зміною адреси". Разом із містом часто зникають клієнти, партнери й звичні ланцюжки постачання. Доводиться наново шукати ринок, збирати команду, відновлювати обладнання – і паралельно тримати на плаву щоденну операційну роботу. У таких умовах підприємцям-переселенцям особливо потрібна підтримка, яка дає не лише ресурс, а й зрозумілий план дій.

Саме для цього було реалізовано освітньо-грантову програму "Рестарт для ВПО". Ініціатива реалізується за сприяння програми "Єднання заради дії" (IREX), ГО EasyBusiness та фінансується Держдепартаментом США.

Як працювала програма

Учасники проекту – підприємці-переселенці – отримали грантову підтримку (до \$10 000 на одне підприємство) та менторський супровід відповідно до власних запитів.

На конкурс подалися 175 бізнесів, а після оцінювання, інтерв'ю та комплаєнс-перевірки було визначено 20 переможців. Серед них найбільше – підприємств у сфері текстильної та легкої промисловості (30%), харчової промисловості (20%), деревообробки та меблевого виробництва (10%), машинобудування (10%) та інших галузей.

Запити учасників стосувалися маркетингу й експорту, фінансів, упровадження стандартів якості (НАССР) та оптимізації бізнес-процесів. Менторська підтримка відбувалася у форматі зустрічей із практичними завданнями та фідбеком, а також консультацій – коли експерти готували рішення і валидували їх разом із підприємцем.

Де шукати можливості

Знайти програми, стипендії та навчальні ініціативи для ВПО можна:

- на офіційних сторінках програми IREX "Єднання заради дії";
- на офіційних сторінках Державної служби зайнятості.

***

23.12.2025

Ukraine Pulse

<https://www.ukrainepuls.com/masove-povernennya-ukrayinskyh-bizhencziv-z-yes-ochikuyetsya-ne-ranishe-2027-roku/>

Масове повернення українських біженців з ЄС очікується не раніше 2027 року

Національний банк України прогнозує, що активне повернення громадян України, які через війну тимчасово перебувають у країнах Європейського Союзу, розпочнеться не раніше 2027 року. До цього часу зберігатиметься чистий відплив населення за кордон.

За оцінками НБУ, процес повернення буде повільним — приблизно 100 тисяч осіб на рік. Основними стримувальними чинниками залишаються безпекові ризики навіть після завершення активної фази бойових дій, повільне відновлення економіки України, а також стабільні умови життя в країнах ЄС, включно з доступом до роботи, освіти та соціального захисту.

У прогнозі міграції НБУ зазначається, що у 2025 та 2026 роках чистий відплив населення становитиме близько 200 тисяч осіб щороку. Лише у 2027 році очікується перехід до чистого повернення — на рівні близько 100 тисяч осіб, що суттєво менше за попередні прогнози.

Затримка масового повернення українців може призвести до дефіциту робочої сили, додаткового навантаження на пенсійну систему та уповільнення економічного відновлення. Водночас це дає державі час підготувати умови для реінтеграції громадян — забезпечити безпеку, житло, робочі місця та соціальні сервіси.

***

26.12.2025

Ukraine Pulse

<https://www.ukrainepuls.com/simejne-vozzyednannya-u-francziyi-ukrayincziv/>

Сімейне возз'єднання у Франції для тимчасово переміщених українців: вимоги, терміни та порядок подання

Сімейне возз'єднання у Франції дозволяє українцям із тимчасовим захистом запросити своїх близьких родичів та забезпечити їм легальний в'їзд і проживання. Процедура спрощена саме для громадян України, які постраждали від війни.

Хто може претендувати на сімейне возз'єднання у Франції

Запросити до Франції можна:

- чоловіка або дружину;
- неповнолітніх дітей;
- батьків, якщо вони залежать від заявника;

- інших родичів у виняткових випадках за умови доведення повної залежності.

Підтвердити родинні зв'язки потрібно офіційними документами. Якщо вони втрачені, допускаються альтернативні докази.

Сімейне возз'єднання у Франції для українців з тимчасовим захистом: кого можна запросити, які документи потрібні та як подати запит у префектуру.

Основні вимоги

- статус тимчасового захисту у Франції (APS/ADP);
- документи про родинні зв'язки;
- підтвердження місця проживання;
- наявність французького контакту для комунікації з органами влади.

Фінансові вимоги для українців у рамках тимчасового захисту мінімальні.

Як подати документи на сімейне возз'єднання в 2026 році та куди звертатися

Процедура подання залежить від типу родинного зв'язку, але у більшості випадків виглядає так:

1. Звернення до префектури за місцем проживання у Франції.

Подати запит можна:

- через офіційний онлайн-портал префектури (багато департаментів приймають лише онлайн),
- або через запис на прийом у префектурі.

2. Підготовка документації.

Зазвичай потрібні:

- копія документа про тимчасовий захист заявника,
- документи родича,
- свідоцтва, що підтверджують родинні зв'язки,
- підтвердження житла.

3. Розгляд справи префектурою.

Після схвалення родичам у країні їхнього перебування видається в'їзна віза.

4. Після приїзду до Франції родичі подаються на тимчасовий захист у своїй місцевій префектурі.

Сімейне возз'єднання у Франції: пояснюємо, як українцям з APS/ADP запросити чоловіка, дітей чи батьків, які вимоги діють та скільки триває розгляд.

Терміни розгляду

Зазвичай оформлення займає від кількох тижнів до кількох місяців — залежно від департаменту, повноти документів та кількості заявників.

Висновок

Сімейне возз'єднання у Франції для українців з тимчасовим захистом в 2026 році — доступна та відносно швидка процедура. Головне — правильно підготувати документи та подати запит у свою префектуру.

***

26.12.2025

RFI Українською

<https://surl.li/jemltq>

Будувати своє життя далі: як українське ком'юніті адаптується у Бухаресті

Бухарест, Румунія – Не відкладати своє життя, а жити тут і зараз та набиратися досвіду для майбутнього. Саме за таким принципом намагаються жити українці, які у пошуках прихистку опинилися за кордонами своєї держави. Що допомагає їм триматися разом — дивіться у репортажі RFI Українською: <https://youtu.be/8yqrIyWX1MQ?si=fzkqMpnBnKgceaEH>.

«Ми вважаємо, що дуже важливим є те, що ми тримаємо ком'юніті разом. Тобто ми такий майданчик для них робимо, аби вони мали змогу зустрічатися, спілкуватися (...) У нас є нинішній день, тут і сьогодні. Тут і сьогодні ми намагаємося ком'юніті зібрати, згуртувати, і дати якусь базу, силу, для того, щоб вони рухалися далі», — наголошує асистентка з мобілізації спільноти УВКБ ООН Олена Лоза.

Тут українці можуть отримати не тільки тимчасовий захист та юридичні консультації, а й можливості для розвитку. На базі УВКБ ООН діють клуби для жінок та літніх людей. Тут проводять також розмовні заняття з румунської мови та інші активності, які допомагають ком'юніті триматися разом.

***

23.12.2025

Наш Вибір

<https://naszwybir.pl/lyst-vid-keryk-fake/>

Невідомі надіслали до Канцелярії Сейму лист від імені голови фонду «Український дім» Мирослави Керик – це фейк

Невідомі надіслали до Канцелярії Сейму лист від імені голови фонду «Український дім» Мирослави Керик. Про це стало відомо після того, як фонд отримав відповідь від голови Канцелярії Сейму Марека Сівеця. Зміст листа, який надійшов до Канцелярії, в «Українському домі» не знають, оскільки копії звернення організація не отримувала.

Із відповіді Марека Сівеця випливає, що автори листа могли порушувати тему польської підтримки України. У листі-відповіді зазначається, що Польща є однією з країн-лідерів у наданні допомоги українцям, а також перелічуються форми підтримки у 2022–2025 роках. Крім того, голова Канцелярії Сейму пише, що очікувані від місцевої влади дії виглядають правильними та адекватними їхнім можливостям, тоді як Сейм і Сенат діють у межах своїх повноважень. Про які саме дії йдеться – не уточнюється.

У фонді «Український дім» наголошують, що жодних листів до Канцелярії Сейму не надсилали. Голова фонду Мирослава Керик заявила, що дізналася про фейкове звернення лише після отримання офіційної відповіді. На сторінці фонду опублікували офіційне спростування, у якому повідомляється про спробу підміни листування та створення фальшивої електронної адреси від імені керівниці організації.

«З'ясувалося, що лист було відправлено з фальшивої електронної адреси. Я хочу чітко наголосити – я не надсилала жодних таких звернень до політиків, урядових установ чи інших інституцій», – повідомила голова Українського дому.

Вона закликала бути уважними та перевіряти контактні дані. «Всі офіційні електронні листи від Українського дому надсилаються з адреси домену ukrainskidom.pl», – зазначила вона.

Також Мирослава Керик підкреслила що не має акаунту в TikTok і не публікує там жодних відео.

У фонді також закликали перевіряти джерела підозрілих повідомлень, аби не стати жертвами зловмисних дій.

Нагадаємо, що 11 листопада у соціальних мережах TikTok та X з'явилося відео, у якому від імені голови фонду «Український дім» Мирослави Керик звучали різкі заяви щодо ставлення поляків до українців у Польщі. У записі містилися лайливі висловлювання та звинувачення у нібито невдячній поведінці. Згодом у фонді також дізналися про існування чергової фейкової сторінки, яка видає себе за очільницю Українського дому. В організації закликають користувачів скажитися на такі фейкові акаунти.

Фонд «Український дім» у Варшаві – одна з найбільших організацій, які займаються потребами української громади у Польщі. З перших моментів повномасштабного російського вторгнення Український дім став центром підтримки біженців з України, а завдяки його роботі допомогу отримали десятки тисяч людей, які тікали від війни. Фонд має свій консультаційний пункт, разом з Клубом католицької інтелігенції заснував Варшавську українську школу, а також проводить численні культурні, інформаційні та інтеграційні заходи для українців у Польщі.

Українські ініціативи у Польщі – під прицілом дезінформації

Цьогоріч фонд «Український дім» уже ставав жертвою інформаційних провокацій. У березні до мерій кількох польських міст було надіслано фальшиві листи, нібито підписані Мирославою Керик, з проханням посприяти організації мітингів на підтримку одного з кандидатів у виборчій кампанії. Згодом у мережі став поширюватися допис, що фонд нібито просить гроші на організацію передвиборчих заходів. «Український дім» спростував цю інформацію та заявив про спробу втягнути організацію у політичну боротьбу. Нещодавно також на платформі TikTok з'явився фейковий акаунт фонду «Український дім». Наразі його вже усунуто.

У травні ми писали про ситуацію навколо найбільшої меншинної організації Об'єднання українців у Польщі. У мережі ширилися неправдиві

повідомлення про нібито плани ОУП встановити пам'ятник УПА в околицях Перемишля. Організація офіційно заявила, що це фейкова кампанія, спрямована на розпалювання ворожнечі.

Водночас це вже не перший випадок використання deepfake-технології проти українських активістів у Польщі. 6 червня 2025 року колишній почесний консул України у Познані Вітольд Горовський повідомив про появу підробленого відео нібито від імені Марії Андрухів – української громадської діячки у Познані. У фейковому ролику активістці приписали заяви про «перебільшення значення Волинської трагедії».

Пізніше у мережі стали поширювати фейкове відео, у якому використали зовнішність та голос української активістки в Польщі Наталії Панченко. У ролику їй приписують образливі висловлювання на адресу поляків. Неправдивість цього відео підтвердили сама активістка та фактчекінгова організація Demagog.

***

22.12.2025

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/zmini-dlya-ukrayintsiv-zakordonom-golovni-zmini-2025-spisok_n2970587

Скорочення виплат і нові правила в'їзду: що змінилося для українців за кордоном у 2025 році

У 2025 році для українців, що живуть або планують переїзд за кордон, відбулося кілька важливих змін у політиці, правилах проживання, соціальній підтримці та перетині кордону.

Що саме змінилося у 2025 році для українців за кордоном – розкаже 24 Канал з посиланням на сайт Єврокомісії.

Які зміни відбулися у 2025 році?

Подовження тимчасового захисту в ЄС до 2027 року

Європейська комісія у червні 2025 року запропонувала продовжити режим тимчасового захисту для українців до 4 березня 2027 року в усіх країнах ЄС, щоб забезпечити стабільність для тих, хто вимушено проживає за кордоном. Це дає можливість залишатися, працювати, навчатися та отримувати медичні послуги на тих самих умовах, що й у 2024 – 2025 роках.

Нові вимоги щодо проживання біженців у Польщі

З 1 листопада 2025 року у Польщі набули чинності зміни, які суттєво вплинули на умови проживання українських біженців. Як пояснює портал Stowarzyszenie Interwencji Prawnej найважливіші нововведення стосуються тимчасового розміщення, соціальної підтримки та доступу до житла.

Безплатне проживання у пунктах тимчасового розміщення

Раніше більшість українців могла розраховувати на безплатне перебування у спеціальних пунктах тимчасового розміщення (центри для біженців, гуртожитки, санаторії). Відтепер ці пільги припиняються для

більшості осіб, і безплатне житло надається лише для категорій, які визнаються найуразливішими:

- пенсіонери;
- люди з інвалідністю;
- вагітні та самотні матері з дітьми;
- особи, які потребують медичної допомоги.

Усі інші українці, які не потрапляють до цих категорій, повинні шукати житло власним коштом або домовлятися про оренду на ринку нерухомості.

Тимчасовий захист та дозвіл на роботу

Попри скорочення підтримки у житловому секторі, тимчасовий захист для українців залишається чинним, а разом із ним – дозвіл на роботу. Це означає, що українці можуть легально працювати в Польщі та отримувати доходи, однак підтримка держави тепер прив'язана до виконання певних умов:

- реєстрація за місцем проживання;
- підтвердження зайнятості або пошуку роботи;
- участь у програмах інтеграції (курси польської мови, навчання професійних навичок).

Скорочення соціальних виплат у Німеччині

З 1 квітня 2025 року у Німеччині змінилися правила соціальної підтримки для українців, які прибувають після цієї дати. Раніше більшість новоприбулих могла розраховувати на стандартну виплату Bürgergeld у повному розмірі, що покривала базові потреби у:

- житлі;
- харчуванні;
- побутових витратах.

Відтепер, як зазначає Deutsche Welle, ці виплати зменшуються, і новоприбулі отримують соціальну допомогу за загальними правилами для шукачів притулку, яка є меншою за ту, що призначалася для тих, хто приїхав раніше.

Це означає, що українцям, які прибувають після 1 квітня 2025 року, доведеться більше покладатися на особисті доходи або підтримку родини. Нові правила також передбачають обов'язкове планування бюджету та пошук роботи, адже державна допомога тепер обмежена і не покриває всіх попередніх витрат.

Для тих, хто прибув до Німеччини раніше, старі умови залишаються чинними, що створює різницю у рівні соціальної підтримки між різними групами українських біженців.

Зміни у правилах соціальної допомоги для біженців у Європі

У низці європейських країн змінено структуру соціальних виплат для українських біженців з 1 січня 2025 року:

- одноразова допомога в кризових випадках становить 377 євро для дорослого і 264 євро для дитини;
- щомісячна допомога встановлена на рівні 137 євро для першої особи та 96 євро для інших членів домогосподарства.

У Латвії, наприклад, продовжили безплатний проїзд до кінця року.

Нові правила перетину кордону в ЄС – автовалідація та EES

З жовтня 2025 року ЄС почав впроваджувати систему Entry/Exit System (EES) – автоматизовану систему реєстрації для всіх, хто перетинає зовнішній кордон Шенгену. Це замінює традиційні штампи у паспортах та ширше застосовується для контролю термінів перебування.

Дозвіл чоловікам 18 – 22 років виїжджати за кордон

У 2025 році уряд України офіційно розширив можливості виїзду за кордон для громадян чоловічої статі віком 18 – 22 років, які раніше підпадали під обмеження через мобілізаційні правила. Це рішення було ухвалене з урахуванням гуманітарних причин та потреби у тимчасовому захисті в країнах Європейського Союзу.

Завдяки цьому молоді чоловіки отримали можливість:

- легально подорожувати,
- працювати,
- навчатися за кордоном без ризику адміністративних санкцій.

Зміни призвели до збільшення кількості заяв на отримання тимчасового захисту у ЄС, оскільки значна частина українців молодого віку скористалася цією можливістю для переїзду до країн, де вони можуть отримати житло, медичну допомогу та соціальні виплати.

Правила в'їзду в окремі країни ЄС змінюються

З вересня 2025 року низка країн Європейського Союзу, зокрема Латвія, запровадила нові вимоги для всіх іноземних громадян, які перетинають кордон. Тепер перед поїздкою обов'язково потрібно заповнити онлайн-анкету, в якій зазначаються:

- персональні дані;
- інформація про мету поїздки;
- план перебування;
- контактні дані.

Ця процедура спрямована на підвищення безпеки та ефективного контролю за перетином кордонів, а також на полегшення перевірки документів прикордонниками.

Для українських громадян, які планують подорожі до ЄС, це означає, що необхідно заздалегідь готувати всі документи та ретельно планувати поїздку.

Що всі ці зміни означають для українців за кордоном у 2025 році?

1. Більшість українців може залишатися в ЄС легально завдяки подовженому тимчасовому захисту до 2027 року.
2. У Польщі та Німеччині – зміни в соціальній допомозі та умовах проживання.
3. В ЄС посилюється контроль кордонів із впровадженням автоматичних систем.

***

23.12.2025

24 Канал

https://24tv.ua/realstate24/orenda-kvartiri-ukrayini-chomu-vlasniki-mozhut-vidmoviti_n2976113

Кому в Україні не хочуть здавати житло: як власники обирають орендарів

Пошук квартири для оренди в Україні залежить не лише від розташування та вартості. Частині сімей орендодавці відмовляють ще до перегляду житла, керуючись власними уявленнями про надійного орендаря.

На ринку оренди сформувалися групи, яким складніше знайти квартиру навіть за наявності стабільного доходу, пише 24 Канал з посиланням на OLX Недрухомість.

Насамперед це внутрішньо переміщені особи, 31% з яких повідомляли про відмови під час пошуку житла. Власники часто сумніваються у фінансовій стабільності ВПО та бояться короткотривалої оренди.

Також у складному становищі опинилися військовослужбовці. Попри суспільну повагу, кожен четвертий військовий мав проблеми з винайманням житла. Орендодавці остерігаються частих відряджень, служби поблизу фронту або можливих перерв у проживанні. Через це навіть у великих містах військовим нерідко відмовляють без пояснень.

До груп ризику належать люди з інвалідністю. Причина не лише у фізичній доступності житла, а й у стереотипах щодо додаткових витрат або складнощів із проживанням.

***

25.12.2025

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/yakih-krayinah-yevropi-naybilshe-ukrayintsiv-de-naybilshi-viplati_n2975291

Українці у Європі 2025: у яких країнах їх найбільше та де не варто розраховувати на допомогу

З початку повномасштабного вторгнення чимало українців виїхали за кордон – і найбільше їх прийняла Німеччина, повідомляє 24 Канал з посиланням на Statista.

Де в Європі найбільше українських біженців?

Станом на травень 2025 року у Європі загалом проживало 5,1 мільйона українських біженців, а по всьому світу – 5,6 мільйона. Більшість з них їхали, перетинаючи кордон з Польщею.

Європейський Союз надає українцям тимчасовий захист, що означає доступ до житла, соціального забезпечення та охорони здоров'я. Також

біженці мають можливість працювати в Європі й навчатися у місцевих школах і університетах.

Ось 10 країн, де українців наразі найбільше:

- Німеччина – 1 217 680;
- Польща – 994 180;
- Чехія – 374 310;
- Велика Британія – 254 580;
- Іспанія – 239 670;
- Румунія – 184 500;
- Італія – 173 740;
- Словаччина – 144 110;
- Молдова – 131 490;
- Нідерланди – 123 960.

В яких країнах найкраща соціальна допомога для українців?

У різних країнах Європи українські біженці можуть претендувати на різну соціальну допомогу, а в деяких – її немає взагалі. Наприклад, Німеччина вже розмірковує про скорочення виплат для українських біженців, а ось в деяких інших країнах безплатне житло не можуть отримати мешканці західних областей.

Німеччина

У Німеччині наразі українці отримують такі самі виплати, як безробітні німці. На одного дорослого допомога становить 563 євро на місяць, а також оплачується оренда житла у певних цінових рамках. Крім того, передбачається повне медичне страхування. Саме Німеччина є однією з країн з найкращим соціальним забезпеченням для біженців, пише DW.

Втім, вже не вперше прем'єр-міністр Баварії Маркус Зедер вимагає скасувати преференції біженців з України – адже вони отримують більші соціальні виплати та краще медичне забезпечення, ніж біженці з інших країн. Відтак, українці, котрі прибули з 1 квітня 2025 року та прагнутимуть отримати тимчасовий захист у Німеччині, отримуватимуть менші соціальні виплати – замість 563 євро лише 353 – 441.

Бельгія

У Бельгії дорослі біженці з України отримують близько 1300 євро на людину щомісяця. Ця виплата індексується, і з 2022 року неодноразово зростала. Бельгія – це країна, що має найкращий соціальний захист для українців.

У разі потреби українські біженці можуть проживати у державних притулках, а також є можливість отримати субсидію на купівлю медикаментів, одягу й навіть меблів.

Велика Британія

У Великій Британії на соціальні виплати можуть розраховувати діти та пенсіонери. Діти – 30 євро на першу дитину, і на кожную наступну – близько 20 євро. Також дошкільнята можуть отримати певну додаткову допомогу. Пенсіонери отримують приблизно 230 євро на тиждень.

Люди працездатного віку також отримують різні види допомоги, але їх дуже складно обчислити через те, що вони сильно залежать від індивідуальних обставин.

У Великій Британії також існує програма Homes for Ukraine – вона заохочує приватних осіб надавати біженцям-українцям безплатне житло, за що потім можна отримати компенсацію приблизно у 400 євро щомісяця.

В яких країнах зменшують соціальну допомогу для українців?

Польща

У Польщі поточних виплат для біженців немає – а не так давно уряд скасував навіть разову допомогу, що становила приблизно 70 євро на дорослу людину. В Польщі українці можуть отримати персональний ідентифікаційний номер, з яким можна працювати та навчатися, а також отримувати безплатну медичну допомогу.

Окрім того, в Польщі є можливість отримати допомогу на дітей – на першу дитину приблизно 190 євро, на наступних – вже дещо менше.

Також з 1 листопада 2025 року у Польщі більшість категорій українців більше не матимуть права на безплатне проживання у гуртожитках чи центрах для біженців. Безплатне житло надається тільки найвразливішим категоріям населення, а решта мають шукати житло самостійно.

Угорщина

В Угорщині претендувати на тимчасовий захист можуть не всі українці – деякі західні області визнані "безпечними" для життя. Human Rights Watch повідомляє, що через те, що вихідцям з західних областей не надають житла, тисячі українців в Угорщині залишилися без даху над головою.

Дорослі, що мають статус тимчасового захисту, отримують приблизно 55 євро на місяць, а на дитину – приблизно 34 євро.

Швеція

У Швеції ж українці отримують не щомісячну допомогу, а щоденну виплату, що становить у перерахунку приблизно 180 – 190 євро на місяць. На дітей можна отримати додаткову допомогу у 140 євро. Додатково для дітей держава може надавати кошти на зимовий одяг чи, наприклад, дитячий візок.

А ось повного медичного забезпечення для українців у Швеції немає – безплатно надається лише екстрена допомога чи невідкладні медичні послуги.

Іспанія

Ще з осені 2023 року Іспанії припинила фінансову допомогу для українських біженців – втім, програми підтримки для найменш захищених категорій населення періодично запускають благодійні організації.

Деякі категорії населення можуть спробувати оформити Ingreso Mínimo Vital – це соціальна виплата для малозабезпечених. Її сума становить 500 – 800 євро на дорослу людину та 1200 – 2000 євро для сімей з дітьми.

Що може змінитися для українців у Європі?

Тимчасовий захист діятиме до 4 березня 2027 року – і попри те, що рішення про нього ухвалюється на рівні ЄС, деякі країни вже мають власні

рішення, або ж готуються їх запровадити. Уряди братимуть до уваги думку місцевих роботодавців, що вже мають працівників-українців, пише ВВС.

І після завершення тимчасового захисту в низці країн працевлаштовані українці зможуть залишитися на інших умовах. Зокрема, Чехія, третя країна за кількістю прийнятих українських біженців, вже з 1 квітня 2025 року відкрила можливість отримати довготривалий дозвіл на проживання громадянам України, які вже мають тимчасовий захист. Втім, і критерії для його отримання досить суворі:

- мати річний дохід до сплати податків понад 440 000 крон (близько 1450 євро на місяць);
- не отримувати гуманітарної допомоги від держави з липня 2024 року;
- мати офіційне працевлаштування й сплачувати податки;
- не мати судимостей чи заборгованостей за страхування;
- гарантувати відвідування школи дітьми.

І в Польщі в українців може незабаром з'явитися можливість отримати "карту побиту" – трирічний національний статус. Для цього потрібно хоча б впродовж року безперервно мати тимчасовий захист.

Також нові пропозиції щодо біженців з України формують вже й у Німеччині, Австрії, Італії, Естонії та Латвії.

***

22.12.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/chi-mayut-bizhentsi-es-platiti-podatki-ukrayini-1766385864.html>

Чи мають біженці в ЄС платити податки в Україні: що кажуть у Податковій

Українські біженці за кордоном мають декларувати свої доходи, отримані в інших країнах. Але якщо вони сплачують там податки, то в Україні їм цього робити не треба.

Про це в інтерв'ю РБК-Україна заявила в.о. голови ДПС Леся Карнаух.

"При подачі декларації, наприклад, вони нам зазначають інформацію про те, що вони були резидентами тієї країни на той момент, вони в такому обсязі сплатили податки туди і все. І у разі, якщо в них є ще дохід, який не оподаткований, то оподаткуванню за українським законодавством підлягає тільки та частина, яка не була оподаткована іншою юрисдикцією", - пояснила керівниця Податкової.

За її словами, система обміну фінансовою інформацією про рахунки CRS покликана для того, щоб податкові органи двох або трьох юрисдикцій між собою обмінювалися інформацією і забезпечували справедливості підходу до всіх платників по всьому світу, незалежно від того, де вони є.

"Україна відповідно до цієї угоди готова до обміну інформацією зі 121 країною", - додала вона.

Обмін такою інформацією може здійснюватися виключно в податкових цілях, зазначила Карнаух. Податкова не може роздавати інформацію про українців з метою кримінальних переслідувань.

"Ми маємо повне право відмовляти в наданні інформації про доходи наших громадян у разі, якщо ми бачимо, що це використовується не для цілей визначених конвенцією, а саме не для податкових цілей", - сказала Карнаух.

***

22.12.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/platforma-gromadskoyi-pidtrimki-tisyachi-1766409683.html>

"Платформа громадської підтримки": тисячі ветеранів та ВПО отримали допомогу на Житомирщині

У Житомирській області відбулася чергова гуманітарна акція, організована "Платформою громадської підтримки".

Про це пише РБК-Україна з посиланням на допис організації у Facebook.

У заході взяли участь понад 4 тисячі осіб. Це переважно внутрішньо переміщені особи, ветерани та члени їхніх родин, пенсіонери, а також місцеві мешканці. У межах акції людям, які потребують допомоги, роздали продуктові набори.

Організатори зазначають, що під час заходу чітко проявилася тенденція, про яку люди вже говорять відкрито: бідність в Україні перестала бути поодиноким явищем і набула масового характеру. Черги за продуктами, емоційні розмови та обурення стали фоном акції.

За словами учасників заходу, складна соціально-економічна ситуація є наслідком не лише війни. Люди вказують на корупцію, несправедливий розподіл бюджетних коштів та байдужість влади як чинники, що поглиблюють кризу. Пенсіонери зізнаються, що не можуть дозволити собі необхідні ліки, родини змушені рахувати кожную гривню, а перебої з електропостачанням і проблеми в енергетичному секторі ускладнюють повсякденне життя.

Голова організації Інна Божко наголосила, що гуманітарна допомога не може замінити системних рішень.

"Ми постійно бачимо реальну ситуацію на місцях - приходять дуже багато людей, яким потрібна найпростіша підтримка. Допомогати потрібно, але боляче усвідомлювати, що в країні, яка воює за своє майбутнє, стільки громадян доведені до злиднів. На тлі війни, зруйнованої інфраструктури та відключень світла ми бачимо корупційні скандали і бюджет, у якому знову не знаходиться коштів для людей, військових та медиків. Корупція і соціальна несправедливість у воєнний час - вкрай небезпечне поєднання", - зазначила вона.

У "Платформі громадської підтримки" наголошують, що гуманітарні акції триватимуть і надалі. Водночас в організації застерігають: без реальних

змін у підходах влади до боротьби з корупцією та соціальної політики ситуація й надалі погіршуватиметься.

***

23.12.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/4072679-programu-kompensacij-za-zitlo-na-tot-mozut-rozsiriti-vze-nastupnogo-roku.html>

Програму компенсацій за житло на ТОТ можуть розширити вже наступного року

Йдеться про можливість поширення її дії не лише на учасників бойових дій та осіб з інвалідністю внаслідок війни, а й на інші категорії внутрішньо переміщених осіб. Про це повідомила начальниця управління житлової політики та благоустрою Міністерства розвитку громад та територій Світлана Старцева під час третьої зустрічі-діалогу «ВПО і влада. Разом до рішень», що відбулася в Тернополі, передає кореспондент Укрінформу.

Старцева уточнила, що йдеться про можливість розширення дії програми щодо надання ваучерів на суму €2 мільйони не лише для учасників бойових дій та осіб з інвалідністю внаслідок війни, а й на інші категорії переселенців.

За її словами, наразі уряд працює над пошуком фінансування для реалізації цього рішення.

Своєю чергою народний депутат Максим Ткаченко наголосив на важливості того, що програма компенсації вже поширюється на учасників бойових дій та осіб з інвалідністю внаслідок війни, які набули відповідного статусу після початку збройної агресії Російської Федерації у 2014 році.

За його словами, це є принциповим кроком для формування подальшої державної політики щодо внутрішньо переміщених осіб в умовах війни, що триває з 2014 року.

Водночас Ткаченко зауважив, що усі питання, озвучені під час зустрічей-діалогів, беруться в роботу парламентом та відповідними органами.

Мета відповідного формату – забезпечити, щоб проблеми переселенців не залишалися поза увагою, а перетворювалися на конкретні та дієві рішення.

Захід є платформою відкритого діалогу між внутрішньо переміщеними особами та представниками органів державної влади й місцевого самоврядування. Формат зустрічей ініційовано народними депутатами - співзасновниками міжфракційного об'єднання «ВПО України» та громадської організації «ВПО Україна».

23.12.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/4072697-na-vinnicini-majze-142-tisaci-pereselenciv-v-ova-rozpovili-ak-v-oblasti-z-zitlom.html>

На Вінниччині - майже 142 тисячі переселенців: в ОВА розповіли, як в області з житлом

У Вінницькій області у місцях тимчасового проживання мешкають понад дві тисячі вимушених переселенців зі 142 тисяч, які залишаються на території області.

Про це в інтерв'ю Укрінформу повідомила перша заступниця начальника Вінницької ОВА Наталя Заболотна.

«Ми один із регіонів, які прийняли найбільшу кількість ВПО: на цей момент в області їх залишається майже 142 тисячі. Загалом у нас залишається 60 місць тимчасового проживання, де перебуває понад дві тисячі людей», - повідомила Заболотна.

За її словами, переважна більшість ВПО мешкають в орендованому житлі, яке вони винаймають, зокрема, за рахунок виплат за державними програмами підтримки.

Окрім того, в області реалізовані проєкти з житлового будівництва для переселенців.

«Нещодавно благодійним фондом «Житло для ВПО» спільно зі Стрижавською громадою реконструйовано та переоблаштовано нежитлову будівлю у житловий об'єкт на 14 квартир. І ще багато речей, які, як кажуть, не на слуху. Наприклад, нещодавно я побувала у Калинівській громаді. Там в одному із сіл підприємство за власні кошти переоблаштувало одне із приміщень громади і створило квартири для своїх працівників із числа вимушених переселенців», - розповіла посадовиця.

Вона також зазначила, що люди із зон активних бойових дій продовжують прибувати на Вінниччину - по 100-200 осіб щотижня.

Централізовано прибувають переважно літні маломобільні люди. Їх розміщують у закладах охорони здоров'я, щоб підлікувати, а далі – в закладах соціальної сфери, сказала Заболотна.

***

27.12.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4074040-u-gruzii-prodovzili-socialnu-dopomogu-bizencam-z-ukraini.html>

У Грузії продовжили соцдопомогу біженцям з України

У Грузії продовжили до 1 квітня 2026 року безкоштовне користування низкою медичних послуг для громадян України, які прибули до країни через війну.

Про це повідомляє Sova, передає Укрінформ.

Відповідне розпорядження підписав прем'єр-міністр Іраклій Кобахідзе.

Зазначається, що термін надання соціальної та економічної допомоги громадянам України та особам з правом постійного проживання в Україні, які прибули до Грузії через бойові дії, продовжено до 1 квітня 2026 року.

Згідно з розпорядженням уряду, українцям передбачена допомога в розмірі 300 ларі (приблизно 11 доларів США) на сім'ю та 45 ларі (16,7 дол.) на людину. Фінансування здійснюватиметься Агентством соціального обслуговування на підставі списку, наданого Національним агентством у справах внутрішньо переміщених осіб.

При цьому щомісячна допомога в розмірі 45 ларі з наступного місяця не виплачуватиметься особам, які відповідно до закону Грузії «Про міжнародний захист» отримали право на щомісячну допомогу в розмірі 45 ларі та/або залишили територію Грузії. Виплату допомоги у розмірі 300 ларі сім'ї також буде припинено з наступного місяця, якщо всі члени сім'ї залишать територію Грузії.

Як повідомляв Укрінформ, у квітні Грузія скоротила термін безвізового перебування громадян України з трьох років до одного.

Скільки українських біженців проживає на території Грузії, не повідомляється. У 2023 році *Новости – Грузия* з посиланням на УВКБ ООН писало, що станом на жовтень 2023 року в Грузії перебуває близько 27 тисяч громадян України, з них гуманітарний статус надано 487 особам.

***

27.12.2025

Європейська правда

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2025/12/27/7227972/>

Грузія продовжила низку безкоштовних медичних послуг для біженців з України

Уряд Грузії продовжив до 1 квітня 2026 року безкоштовне користування низкою медичних послуг для громадян України, які прибули до країни через бойові дії.

Про це повідомляє "Європейська правда" з посиланням на "Новости-Грузія".

Розпорядження про подальше надання низки безкоштовних медичних послуг для українців підписав прем'єр-міністр Грузії Іраклій Кобахідзе.

У межах державних програм для українських біженців доступні, серед іншого, імунізація, лікування туберкульозу, ВІЛ та СНІДу, допомога матері та дитині, психіатрична підтримка, лікування діабету, діаліз, допомога при рідкісних захворюваннях і при необхідності постійного замісного лікування.

Зазначається, що такі ж послуги державне страхування покриває громадянам Грузії.

Право на пільги мають українці, які постійно проживають у Грузії. Статус постійного проживання зберігається при короткострокових поїздках (строком до трьох днів), але втрачається у разі тривалих від'їздів із країни.

Нещодавно Грузія попри напружені відносини Києва і Тбілісі несподівано підписала міжнародну угоду про заснування механізму, що розподілятиме репарації, отримані з російських коштів, між українськими громадянами і бізнесами, що постраждали від російської агресії.

Регіональні

23.12.2025

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/article/dovidka-vpo/>

Статус переселенця: як оформити довідку ВПО та де вона може знадобитись?

Через постійну загрозу з боку росії, все більше українців дотепер шукають безпечного місця тимчасового проживання. Для офіційного підтвердження про вимушене переміщення по території України необхідно оформити довідку внутрішньо переміщеної особи (ВПО), яка дає можливість скористатись певними соціальними програмами та підтримкою.

Східний Варіант разом з директоркою ГО «Донбас SOS» Віолетою Артемчук розповідає, як тримати довідку ВПО та яка від неї користь.

Хто може оформити довідку ВПО та як це зробити?

Оформити статус внутрішньо-переміщеної особи (ВПО) можуть, зокрема, мешканці Донеччини та Луганщини, які залишили свій дім через війну та оселилися в іншому місці в межах України. Порядок оформлення і видачі довідки ВПО регулюється Постановою Кабінету міністрів України «Про облік внутрішньо переміщених осіб».

Наразі оформити довідку ВПО можливо онлайн та офлайн. Як пояснюють у Міністерстві розвитку громад та територій, дана послуга є безоплатною. Онлайн можна оформити у застосунку «Дія», офлайн — звернувшись у ЦНАП (Центр надання адміністративних послуг), орган

соціального захисту населення або виконавчий орган сільських, селищних чи міських рад.

«Подати заяву можна самостійно, якщо вам більше 14 років. Від імені дитини це мають робити батьки. Якщо людина визнана недієздатною або має обмежену дієздатність — від її імені заяву подає законний представник», — йдеться на сайті Міністерство розвитку громад та територій.

Як оформити довідку ВПО онлайн

Для оформлення довідки у застосунку «Дія» потрібно обрати розділ «Сервіси» — «Послуги для ВПО» — «Отримати статус ВПО» і далі слідувати інструкції. Таким чином можливо оформити статус ВПО і для дитини, якщо свідоцтво про народження відображається у застосунку.

Важливий момент, що для онлайн оформлення у застосунку «Дія» має відображатися картка платника податків та один із паспортів — це ID-картка або закордонний біометричний паспорт. Якщо такої інформації немає, то заяву доведеться подавати офлайн.

Як оформити довідку ВПО офлайн

Для оформлення довідки офлайн необхідно зібрати всі наявні документи (заява про взяття на облік ВПО, паспорт громадянина України або документ, що посвідчує особу із позначкою про місце реєстрації, ідентифікаційний код, свідоцтво про народження дитини, у разі потреби) та звернутись у відповідний орган. Також варто мати банківську карту для подальших виплат або замовити нову.

На гарячій лінії ЦНАПу пояснюють, що «термін розгляду заяви та видачі довідки буде залежати від наявності всіх необхідних документів». Точну інформацію по кожному випадку можна отримати вже під час звернення.

Чому можуть відмовити в оформленні довідки ВПО?

Директорка ГО «Донбас SOS» Віолета Артемчук розповідає, що зазвичай оформити довідку не складно, але бувають випадки відмови. Наприклад, якщо бракує документів чи відсутня відмітка про місце реєстрації.

«З тих моментів, по яких до нас звертаються, можемо сказати, що зазвичай люди отримують відмову, якщо бракує певних документів. З цим питанням ми стикались ще з 2014 року. Один з прикладів, якщо людина проживала у зоні активних бойових дій і не була зареєстрована за місцем проживання, а має реєстрацію в іншому регіоні, який не підпадає під перелік, то можуть відмовити у видачі довідки», — розповідає Віолета Артемчук.

Директорка ГО пояснює, що у таких випадках потрібно надавати відповідні докази — наприклад, виписки з банку. Це необхідно, щоб підтвердити той факт, що до початку війни людина дійсно проживала на певній території.

«Знаю, що деякі люди надавали медичні картки з поліклініки, трудові книжки. Але ми стикались з тим, що органи всеодно відмовляють, бо ця процедура не стандартна, і як результат — немає прописки, то немає і довідки. Тому тут для переселенців потрібна безоплатна вторинна правова допомога», — додає пані Віолета.

Ще однією причиною відмови, з досвіду роботи ГО «Донбас SOS», може стати питання оновлення переліку зон бойових дій. За словами керівниці організації бувають випадки, коли перелік населених пунктів, які перебувають у зоні бойових дій, оновлюється повільніше, ніж звертаються люди за довідками з тих територій.

«Тобто, це коли населений пункт ще не увійшов у перелік, а людина вже виїхала, бо там небезпечно. І тоді є факти відмови. У такому випадку потрібно або очікувати оновлень, або звертатись до юристів і через судову процедуру оформити довідку», — говорить Віолета Артемчук.

Для чого потрібна довідка ВПО?

Переселенці, які офіційно зафіксували свій статус ВПО та отримали відповідну довідку, мають право оформити грошові виплати від держави — для себе та своїх дітей. Крім того, така довідка дає право переоформити соціальні виплати, пенсію, скористатись медичним обслуговуванням, влаштувати дитину в садок чи школу.

Як пояснює Віолета Артемчук, найперший момент, коли знадобиться довідка відразу після переїзду — це при оформленні щомісячної допомоги на проживання від держави.

«Також, крім державної підтримки, є міжнародні організації, які допомагають. У них є свої критерії, але для тих, хто нещодавно виїхав, може надаватися матеріальна допомога. Тут теж знадобиться довідка ВПО», — додає пані Віолета.

Директорка ГО «Донбас SOS» звертає увагу, що за умови офіційної евакуації переселенці проходять реєстрацію у транзитних центрах і там також є можливість оформити додаткову допомогу від міжнародних організацій. Якщо ж евакуація самостійна, поза транзитним пунктом, то такої нагоди не буде. Вона пояснює:

«Бувають такі ситуації, коли люди виїздять самостійно своєю машиною. Вони просто поїхали до своїх рідних, тобто не пройшли через такий транзитний центр. У такому випадку ці виплати оформити не вдасться. Тому ми рекомендуємо, навіть, якщо евакуація самостійна, то все одно варто звернутись у транзитний центр і пройти реєстрацію».

Згодом, після переїзду, для родин з дітьми довідка ВПО знадобиться для оформлення у садочок чи школу. Вона надає перевагу на першочергове зарахування. Додатком до цього шкільне харчування та харчування у закладах профтехосвіти буде безкоштовним для дітей ВПО з відповідною довідкою.

Також переселенці з довідкою мають можливість скористатись певними програмами — це, зокрема, «Муніципальна няня», «ЄВідновлення» чи пільгова іпотека для ВПО за програмою «ЄОселя». Віолета Артемчук пояснює:

«Взагалі, буває говорять, що довідка ні на що не впливає, але я інакшої думки. Є програми, які доступні саме з довідкою переселенця. Тобто, коли мама хоче влаштуватися на роботу і з певних причин не змогла віддати дитину у садок, то, спираючись на довідку, вона може оформити послуги

муніципальної няні. Також є програми, які наразі, можливо, не досконало працюють, але вони існують, вдосконалюються».

Крім цього, з досвіду роботи ГО «Донбас SOS», доволі часто люди після евакуації потребують юридичної допомоги при оформленні документів чи представлення їх інтересів у суді. Для цього «є послуги вторинної правової допомоги від держави та безоплатне представлення в суді для різних вразливих категорій, в тому числі і для ВПО з офіційним підтвердженням», тобто довідкою.

Ще однією можливістю скористатися довідкою ВПО є програми перекваліфікації та перенавчання. Отримати доступ до цих програм можливо, якщо надати довідку при реєстрації у Державній службі зайнятості під час пошуку роботи.

Щодо загальної ситуації по підтримці ВПО, очевидно, що деякі напрямки допомоги зменшуються у порівнянні з попередніми роками. Все ж оформити довідку варто, щоб скористатись можливостями, які надаються зараз.

«Звісно кожен ресурс вичерпується. Повномасштабне вторгнення вже далеко не перший рік, тому зменшення підтримки — це передбачувана історія, — говорить директорка ГО. — У перші місяці війни деякі види допомоги могли оформити всі люди, які перемістилися. Було багато міжнародних програм. Але це не могло тривати нескінченно. Пройшов ряд трансформацій, змінилися критерії нарахування виплат. Однак, варто шукати варіанти підтримки, які доступні сьогодні».

***

24.12.2025

Бахмут IN.UA

<https://bahmut.in.ua/de-mozhe-zyavytysya-soczialne-orendovane-zhytlo-dlya-bahmutyan-u-mezhah-eksperymentalnogo-proyektu/>

Де може з'явитися соціальне орендоване житло для бахмутян у межах експериментального проєкту

У грудні 2025 року Бахмутська МВА долучилась до експериментального проєкту зі створення фонду муніципального (соціального) житла для подальшого надання його в оренду. На сьогодні громада визначилась з місцем його реалізації — соціальне житло пропонують побудувати в селищі Гоща Рівненської області. Кошти на проєкт виділять з бюджету Бахмутської громади.

Про це редакції Бахмут IN.UA повідомила Бахмутська МВА у відповідь на запит.

Муніципальне житло в оренду для бахмутян може з'явитися в Гощі

Бахмутська громада долучається до експериментального проєкту зі створення фонду муніципального орендного житла. Реалізувати проєкт

пропонують у селищі Гоща Рівненської області. Орієнтовно планується створити 570 квартир.

На реалізацію проекту планують спрямувати кошти з бюджету Бахмутської громади. У 2026 році пропонують виділити 80 мільйонів гривень.

Чи підписано меморандум про реалізацію проекту

Прийом звернень на участь в експериментальному проекті оголосило Міністерство розвитку громад та територій України. Він стартував на початку грудня 2025 року.

Бахмутська МВА спільно зі структурними підрозділами Бахмутської міськради ухвалили рішення про участь у проекті та підготували пакет необхідних документів. 11 грудня 2025 року МВА надіслала до Агентства відновлення ініціативне звернення про надання згоди на участь у реалізації експериментального проекту та підписання меморандуму із Міністерством розвитку громад та територій України.

У зверненні Бахмутська громада надала гарантію виконання умов щодо участі в експериментальному проекті. Зокрема, співфінансування з місцевого бюджету для сплати податку на додану вартість, розроблення проектної документації, закупівлю послуг технічного нагляду в розмірі не більше 1% загальної кошторисної вартості.

***

22.12.2025

Думка

<https://dumka.media/ukr/suspilstvo/1766397622-u-harkivskiy-oblasti-zareestrovano-ponad-pivmilyona-vpo-hto-voni-ta-skilki-ditey-i-pensioneriv>

У Харківській області зареєстровано понад півмільйона ВПО: хто вони та скільки дітей і пенсіонерів

За рік на державні та місцеві соціальні програми в Харківській області спрямували понад 2,5 млрд грн

У 2025 році соціальна підтримка на Харківщині охопила внутрішньо переміщених осіб, дітей, пенсіонерів та осіб з інвалідністю.

Як передає "Думка", про це йдеться в проекті Програми соціального і економічного розвитку Харківської області на 2026 рік, що оприлюднена в Базі даних нормативних документів Харківської обласної ради.

Протягом 2025 року в Харківській області на соціальну підтримку громадян у складних життєвих обставинах спрямували 1,91 млрд грн з державного бюджету та 0,60 млрд грн з місцевого бюджету. Допомогу отримували сім'ї з дітьми, малозабезпечені, особи з інвалідністю та інші категорії.

Станом на сьогодні в області зареєстровано 509,4 тис. внутрішньо переміщених осіб (ВПО), серед них:

- 398 тис. — багатодітні сім'ї,
- 139,5 тис. — пенсіонери,

- 30 тис. — особи з інвалідністю,
- 84,8 тис. — діти до 18 років.

Для тимчасового проживання ВПО затверджено 76 закладів, де нині перебуває 7 871 особа.

***

24.12.2025

Цукр

<https://cukr.city/news/2025/na-sumshchyni-zbuduvaly-24-budynky-dlia-vpo/>

На Сумщині збудували 24 будинки для переселенців із прикордоння на кошти місцевого бізнесу

В одній з громад Роменського району місцевий підприємець збудував та облаштував 24 будинки для внутрішньо переміщених осіб. Частина житла ще в процесі ремонту. Про це повідомив голова Сумської ОВА Олег Григоров після візиту до родин, які там оселилися.

Будиночки для переселенців

У будинках проживають родини з прикордонних громад Сумщини, які втратили домівки через російські обстріли, а також переселенці з інших регіонів України. Зокрема в хатах поселилися ВПО з Запорізької, Донецької й Дніпропетровської областей. За словами Григорова, допомога є комплексною — переселенцям не лише надають житло, але й створюють умови для адаптації та працевлаштування. Це дозволяє родинам швидше облаштуватися на новому місці.

Разом із представниками бізнесу місцева влада визначила подальші кроки підтримки ініціативи. У дописі не уточнили, у якій саме громаді збудували житло та хто є ініціатором будівництва.

Чому Цукр про це пише

Тисячі жителів із прикордонних громад вимушено покинули домівки через російські обстріли. Більшість з них переїхали до тилкових громад області або виїхали за її межі. Приватна ініціатива з будівництва житла — один зі способів допомогти цим людям залишитися на Сумщині та почати нове життя, не чекаючи на державні програми.

***

22.12.2025

Бахмут IN.UA

<https://bahmut.in.ua/80-miljoniv-gryven-proponuyut-vydilyty-z-byudzhetu-bahmutskoyi-mtg-na-zhytlo-dlya-bahmutyan-v-goshhi/>

Житлова допомога для ВПО з ТОТ: як формується черговість виплат компенсації

Черговість виплат житлової компенсації для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) залежить виключно від дати подання звернення про фінансування. Жодних пільг або переваг у черзі наразі не передбачено.

Про це повідомили представники громадської організації “ВПО України”.

Житлова компенсація для ВПО: як визначають чергу виплат

Переселенці, житло яких залишилося на тимчасово окупованих територіях, можуть отримати державну допомогу на придбання нового житла. Розмір компенсації становить до 2 мільйонів гривень на одну людину або сім'ю.

Наразі програма поширюється виключно на внутрішньо переміщених осіб, які мають статус учасника бойових дій або особи з інвалідністю внаслідок війни.

Представники ГО “ВПО України” також подали запит в Міністерство розвитку громад та територій. Там відповіли, що жодних пільг або пріоритетів у черговості виплат не передбачено. Черга формується виключно за датою подання звернення про фінансування. Виплати здійснюються в межах наявних коштів і поновлюються після їх поповнення.

Послуга надається в електронному форматі: подання паперових документів не передбачене, а оформлення відбувається через портал Дія, ЦНАП або нотаріуса.

***

23.12.2025

Патріот Донбасу

<https://donpatriot.news/pensijni-vyplaty-vpo-z-mariupolya-shho-potribno-znaty>

Пенсійні виплати ВПО з Маріуполя: що потрібно знати

Для внутрішньо переміщених осіб з Маріуполя питання пенсійних виплат і підтвердження трудового стажу залишаються особливо актуальними. Під час чергового виїзного прийому фахівці Пенсійного фонду України надали роз'яснення щодо безперервності виплат, ідентифікації та перерахунку стажу, набутого на тимчасово окупованих територіях.

Про це повідомляє благодійна організація “Я Маріуполь”.

Безперервність виплат та ідентифікація

Для маріупольців ідентифікація особи — обов'язкова умова отримання пенсій і соціальних виплат. Фахівчиня пояснила доступні способи підтвердження особи, щоб уникнути призупинення нарахувань.

Важливо: якщо ідентифікацію не пройти вчасно, виплати можуть бути тимчасово заблоковані.

Перерахунок стажу, набутого в Маріуполі

Окрема увага — стажу роботи на нині окупованих територіях. Під час прийому розглядали індивідуальні випадки та перелік документів, які можуть бути підставою для перерахунку пенсії й збільшення виплат.

Рекомендації від представниці ПФУ — що варто зробити кожному:

- Оцифрування

Завчасно переведіть трудові книжки та довідки в електронний формат і завантажте їх на портал ПФУ. Це найбезпечніший спосіб зберегти дані.

- Актуалізація

Про зміну місця проживання, оновлення документів, працевлаштування або звільнення потрібно повідомляти Пенсійний фонд без зволікань.

- Інформування

Усі обставини, що можуть вплинути на розмір виплат або право на допомогу, мають бути вчасно зафіксовані в ПФУ.

***

23.12.2025

Суспільне Івано-Франківськ

<https://suspilne.media/ivano-frankivsk/1195548-u-frankivsku-budinki-dla-vijskovih-ta-ludej-zi-statusom-vpo-planuut-zdati-u-travni-2026/>

У Франківську будинки для військових та людей зі статусом ВПО планують здати у травні 2026

Два будинки на 165 квартир для військових та людей зі статусом внутрішньо переміщених осіб на вулиці Ребета в Івано-Франківську планують здати у травні 2026 року. Також у багатоповерхівках зводять дитячий садок і велике укриття, якими зможуть користуватися всі жителі мікрорайону.

Про це кореспондентці Суспільного повідомив міський голова Івано-Франківська Руслан Марцінків.

З його слів, це — спільний проєкт Івано-Франківська та Європейського Союзу.

"Вже один будинок повністю зробили, перейшли до внутрішніх ремонтів. На другому — завершують облаштування даху. Особливість будівництва цих будинків в тому, що квартири у них здаватимуть повністю з ремонтом, з меблями — з усім. Тобто, це не сирець", — каже Марцінків.

Більшість грошей, які освоюються на будівництві, — від Європейського Союзу. З міського бюджету фінансують будівництво котельні, яка працюватиме для цих двох багатоповерхівок, садочка, укриття, й мережі. Європейські партнери напряду вибрали підрядника.

"На прикладі цього будівництва будемо прораховувати вартість соціального житла. Дізнаємося, скільки квадратний метр такого житла нам буде коштувати, і визначимося, як будемо рухатися в цьому напрямі далі. У нас є така перспектива", — говорить Марцінків.

Він уточнив, що житло будують для переселенців, проте пріоритетом є родини учасників бойових дій. Голова громади каже, що 90% квартир отримають саме родини військовослужбовців.

"Цей критерій не ми визначали, є постанова Кабінету міністрів. У нас є домовленість, що це соціальне житло в перспективі залишається за міською територіальною громадою. Тож ми зможемо розподіляти його родинам учасників бойових дій, які з нашої громади", — пояснив Марцінків.

Також голова Івано-Франківської громади сказав, що "вірить у те, що буде мирна угода". І тоді частину грошей, які зараз виділяють на підтримку армії, субвенції військовим частинам, закупівлю дронів, перерозподілять на будівництво соціального житла, зокрема для учасників бойових дій.

"Зараз ми менше про це говоримо, тому що триває війна. Тож було б не зовсім правильно, щоб ми виділяли великі гроші на будівництво житла. Пріоритетом є підтримка захисників. Але з часом кошти можна перерозподілити. На цьому проєкті будівництва соціального житла бачимо, що витрачаємо невелику частину грошей з бюджету громади — 5,5% видатків", — пояснює Марцінків.

За його словами, зараз рахують, скільки коштуватимуть будинки, збудовані за нормами Європейського Союзу, бо соціальне житло у громаді зводять не за стандартами України.

Руслан Марцінків додав, що зараз у черзі на такі помешкання перебувають 300 родин.

"Плюс у нас є соціальні гуртожитки. Один відремонтували на вулиці Бельведерській. Там живуть 30 сімей. Знову ж таки пріоритет — учасники бойових дій. Але соціальне житло — набагато краще. Це — одно- і двокімнатні квартири, залежно від кількості членів родини", — підсумував Марцінків.

***

24.12.2025

Суспільне Черкаси

<https://suspilne.media/cherkasy/1197614-prijnali-140-tisac-ludej-ak-na-cerkasini-dopomagaut-vimusenim-pereselencam/>

Прийняли 140 тисяч людей: як на Черкащині допомагають вимушеним переселенцям Ексклюзивно

На Черкащині станом на 23 грудня перебувають 140 тисяч вимушених переселенців. Для них в області діють соціальні програми, зокрема забезпечення житлом.

Найбільше в регіон переселяються мешканці Донецької області, Херсонської, Запорізької областей, повідомив у ексклюзивному коментарі Суспільному керівник Черкаської ОВА Ігор Табурець.

За словами голови ОВА, нині в області перебувають 140 тисяч вимушених переселенців переважно з південних регіонів:

"Мова йде про 140 тисяч зареєстрованих внутрішнь опереміщених осіб. У нас лише за цей місяць їхня кількість збільшилась. Близько двох тисяч внутрішньо переміщених осіб ще переїхало. Це в основному мешканці Донецької області, Херсонської, Запорізької областей, тобто більше південь".

На Черкащині діють соціальні програми для вимушених переселенців, зокрема всеукраїнська програма "Турбота", додав посадовець:

"Щодо програм, які стосуються саме підтримки, забезпечення житлом таких людей, вони розробляються на рівні держави. Загалом всі виплати, які передбачаються саме для їх підтримки, вони в нас теж передбачені за програмою "Турбота". Ми у цьому році передбачили 46 мільйонів. Серед них чотири мільйони ми виділили для того, щоб відбувалася компенсація, наприклад, за комунальні послуги".

За словами Ігоря Табурця, в області для ВПО передбачили ще 500 місць для проживання:

"В області створені місця для проживання саме внутрішньо переміщених осіб, хоча більша частина з них проживає у приватному секторі. Ми ще готові прийняти в область переселенців, підготували 500 ліжкомісць".

Для розміщення вимушених переселенців, відремонтували будівлі санаторіїв та дитячих садочків, маломобільних людей також готові розмішувати в лікарнях, додав посадовець:

"Це, як правило, відремонтовані приміщення, які пристосовані вже до повноцінного проживання дитячих садочків, шкіл, які вже не функціонують, санаторіїв. Також ми передбачили запас таких ліжкомісць і в наших лікарнях. Це вісім лікарень, які пристосовані для маломобільних верств населення".

Також, за словами посадовця, на Черкащину переїхали чотири військові адміністрації, зокрема:

Криворізька сільська військова адміністрація Покровського району, Лиманська міська військова адміністрація Краматорського району та Торецька міська військова адміністрація Бахмутського району Донецької області – релоковані до Черкаського району. Шахівська міська військова адміністрація Покровського району Донецької області – до Золотоніського району.

28.12.2025

Суспільне Хмельницький

<https://suspilne.media/khmelnytskiy/1199238-zitlo-dla-vnutrisno-peremisenih-osib-ponad-20-tisac-vpo-u-hmelnickij-gromadi/>

Житло для внутрішньо переміщених осіб: понад 20 тисяч ВПО у Хмельницькій громаді

Понад 20 тисяч внутрішньо переміщених осіб нині проживають у Хмельницькій громаді. У 2025 році місто зосередилося на їхній соціалізації та будівництві нового житла.

Про це в етері Українського Радіо Хмельницького розповів міський голова Олександр Симчишин.

Які є місцеві ініціативи спрямовані саме на допомогу вимушеним переселенцям?

Що стосується внутрішньо переміщених осіб, то на сьогодні для нас головним проєктом є будівництво житла. Ми постійно перебуваємо в комунікації з нашими братами й сестрами — українцями, які приїхали до нас з інших регіонів, окупованих або тих, що перебувають на лінії бойового зіткнення.

Пане Олександр, а яку кількість вимушених переселенців прихистила хмельницька громада?

Сьогодні ми прихистили орієнтовно від 22 до 25 тисяч внутрішньо переміщених осіб, однак ця цифра є дуже умовною — порахувати точну кількість неможливо. Хмельницький, починаючи з 24 лютого 2022 року, прийняв понад 300 тисяч людей. На щастя, значна частина з них повернулася додому — зокрема до Київської та Харківської областей після того, як українське військо вигнало московську нечисть. Водночас на жаль, чимало людей виїхали в західному напрямку та залишили Україну.

Наразі цифра 22–25 тисяч є орієнтовною і неточною, адже за даними реєстрації кількість ВПО сягає до 40 тисяч, але реєструються далеко не всі. Головним нашим досягненням я вважаю те, що ми повністю соціалізували внутрішньо переміщених осіб: вони прирівняні у правах до мешканців громади, що визначено Статутом. До речі, Хмельницька громада стала першою в Україні, яка офіційно визнала ВПО повністю рівними в правах на рівні Статуту громади.

Головний проєкт на сьогодні — це будівництво житла, і воно активно триває. Наразі зводяться дві секції. Будівництво здійснюється переважно за кошти грантодавців — наших партнерів з Європейського Союзу, які надали грант у розмірі 8 мільйонів 400 тисяч євро. Частка місцевої участі — це земельна ділянка з підведеними комунікаціями та облаштуванням укриття, що фінансується з міського бюджету. Втім, варто розуміти, що гранти не надаються просто так — за них потрібно боротися, лобіювати та доводити спроможність громади.

Будівництво ведеться дуже активно: одна секція вже фактично зведена, там монтують вікна, інша — на рівні сьомого поверху. Очікуємо, що у 2026 році обидві секції будуть завершені. Проблем із фінансуванням немає, підрядник надійний і працює відповідно до графіка, тож усе має бути реалізовано так, як заплановано. Це буде нове, повністю облаштоване житло для внутрішньо переміщених осіб.

Раніше ми вже реалізували ще один проєкт на суму 1,5 мільйона євро — також за кошти Європейського Союзу. Йдеться про реконструкцію житлових і нежитлових будівель, зокрема гуртожитку на вулиці Інститутській, 12/1, а також будівлі на вулиці Кам'янецькій, 74, із переведенням їх у житловий фонд для заселення ВПО. Очікуємо, що ці роботи будуть завершені вже наступного року.

А це будівництво капітальне?

Капітальне будівництво з нуля: повністю нові будинки з усіма комунікаціями, зведені "під ключ", з меблями та побутовою технікою. Усе це профінансовано, як і раніше, коштом Європейського Союзу.

Яка кількість вимушених переселенців зможе отримати житло завдяки цьому будівництву?

Проєктом передбачено три секції, однак наразі будуватимуть лише дві. Ми розраховуємо, що на першому етапі зможемо заселити туди близько 120 сімей. Кількість мешканців буде різною, адже є сім'ї з чотирьох осіб, є — з трьох. Від кількості членів родини залежатиме й кількість кімнат у квартирі, яку вони безпосередньо отримають. Загалом, орієнтовно, ми зможемо поселити там близько 600–700 людей. Це хороший показник.

***

28.12.2025

Суспільне Харків

<https://suspilne.media/kharkiv/1199782-nadaut-poslugi-j-misce-dla-spilkuvanna-u-harkovi-zapracuvav-prostir-dla-ziteliv-lipeckoi-gromadi/>

Надають послуги й місце для спілкування: у Харкові запрацював простір для жителів Липецької громади

У центрі Харкова відкрили багатофункціональний простір для людей, які виїхали з Липецької громади. Нині в обласному центрі перебуває понад 3500 жителів громади.

Про це Українському Радіо Харкова розповіла заступниця сільського голови Олена Харченко.

За її словами, у просторі працює психолог і фахівець із супроводу ветеранів, проводимуть освітні події, ігри та заходи, на яких відвідувачі зможуть поспілкуватися.

"Відкритий для різних поколінь": для кого працює новий простір

Олена Харченко розповідає, що простір не є хабом: у ньому не видають гуманітарну допомогу, але надають соціальні послуги та місце для спілкування.

"Простір багатофункціональний, він відкритий для різних поколінь. Основне населення — це Липецька громада, але ми плануємо долучити активну молодь, ідейних студентів, які пропонували б нам свої проєкти", — каже заступниця Олена Харченко.

З її слів, простір є забезпеченим і може працювати при відключеннях світла. Зокрема, в ньому є генератори та вода. Площа простору — 215 квадратних метрів: одночасно в ньому можуть перебувати близько 70 відвідувачів, каже Олена Харченко.

У новому просторі проводитимуть також гуртки для дітей та підлітків, розповідає заступниця начальника відділу освіти Липецької сільради Ірина Кашкарова. За її словами, на кінець 2025 року в Харкові живе близько 500 родин із дітьми, які виїхали з Липецької громади. Діти навчаються дистанційно у чотирьох школах громади, також один дитсадок працює онлайн.

"У нас є різні дидактичні ігри, приставка, інтернет-мережа — все для того, щоби надолужувати освітні втрати", — каже Ірина Кашкарова.

"Дітям не вистачає спілкування і спокою"

Марина Гафич із Борщової Липецької громади виїхала до Харкова у липні 2022 року. Перед цим вона разом із п'ятьма неповнолітніми дітьми потрапила в окупацію. Жителька громади розповідає — прийшла у простір із донькою, також планує водити сюди свого п'ятирічного сина на розважальні заняття.

"Хочеться, щоби у дітей було нормальне навчання, щоби працювали садочки, щоби дитина могла розвиватися — для мене, як для мами, це головне. Звичайно, дітям не вистачає спілкування і спокою: щоби діти не нервувалися, не чули цих вибухів", — каже Марина Гафич.

Жінка додає, що не знає, в якому стані нині її житло в Борщовій, але має надію повернутися додому.

"І малярі, і столяри — все були ми": як облаштовували простір

Простір облаштували зусиллями працівників сільради та не витрачали на ремонт гроші із бюджету громади, каже волонтерка Олена.

"Ми купували обладнання, яке сюди було потрібне. Все інше робили власними зусиллями — це працівники сільради ремонтували, робили. І малярі, і столяри — все були ми", — каже Олена.

З її слів, із матеріалами для ремонту допомогла бригада "Хартія". Також сільрада оплачує частину оренди простору — решту вартості покривають два благодійні фонди.

"Приміщення у нас на співфінансуванні. Частину за оренду платимо ми й частину платить благодійний фонд. У нас є тристоронній договір із благодійним фондом "Незламна родина" та з дуже великим фондом із Нідерландів — основну суму оренди проплачують вони", — розказує волонтерка.

Голова благодійного фонду "Незламна родина" Олена Турченко каже, що з облаштуванням простору допомогли також партнери фонду з Бельгії.

"Мабуть, духовне тепло – це найперше, що потрібно людям: це й спілкування, і простір, в якому будуть люди різного віку з різних громад, які зможуть об'єднатися, поділитися своїми думками, щоб не бути наодинці, щоб депресія не турбувала їх. Треба робити більше таких просторів, щоби в наших людей було більше можливостей співпрацювати", — каже Олена Турченко.

МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

23.12.2025

Благодійний фонд «Право на захист»

<https://r2p.org.ua/page/perelik-prohram-pidtrymky-dlia-vnutrishno-peremishchenykh-osib>

Перелік програм підтримки для внутрішньо переміщених осіб

Коаліція організацій, що опікується питаннями захисту прав постраждалих внаслідок збройної агресії проти України, регулярно стикається з численними запитами щодо того, які програми підтримки доступні для внутрішньо переміщених осіб. Тому підготувала перелік заходів (видів) підтримки, що спрямовані на допомогу ВПО – від фінансових виплат і компенсацій до різних форм матеріальної чи соціальної допомоги.

Документ про види підтримки розповість про:

- компенсацію за пошкоджене або знищене житло;
- кредитно-інвестиційні програми;
- програми із забезпечення житлом і компенсацію за розміщення ВПО;
- грошову допомогу на проживання;
- підтримку економічної самостійності;
- інші програми та заходи підтримки;
- освіту.

Із повним текстом переліку заходів підтримки ВПО ви можете ознайомитися на нашому сайті: https://r2p.org.ua/storage/documents/74bb300880fc930d96f10d16a836f91bfd954c07_original.pdf

***

24.12.2025

БО "Благодійний фонд "РОКАДА"

<https://rokada.org.ua/novy-dim-dlia-vnutrishno-peremishchenykh-rodyn-na-sumshchyni-vidkryly-modulne-mistechko/>

Новий дім для внутрішньо переміщених родин: на Сумщині відкрили модульне містечко

Команда Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН) створила друге модульне містечко Q-tochok на Сумщині. До реалізації проєкту долучилася місцева влада та фахівці Благодійного фонду «Рокада».

Зокрема, команда «Рокади» допомогла з пошуком мешканців — це багатодітні сім'ї, які проживали на прикордонній території і втратили домівки через російську збройну агресію.

Фахівці перевезли родини до модульного містечка і надали їм психосоціальні консультації. Але на цьому все не завершується — рокадівці продовжують підтримувати людей задля їхньої безпечної інтеграції до життя у новій громаді.

«На території містечка 9 модульних будинків. Вони повністю утеплені, мають необхідні комунікації, меблі й техніку, вбудований бойлер забезпечує автономність опалення, а поряд чудова інфраструктура — дитячий садок, школа, медичний заклад та магазин. Усе, що потрібно для відновлення гідного життя, тут є», — зазначила Валентина Ігнатуша, координаторка Сумського осередку «Рокади».

Окрім фахівчинь «Рокади», до відкриття нової оселі доєдналися представниця УВКБ ООН в Україні Бернадетт Кастель-Голлінгсворт, заступник міністра закордонних справ України Сергій Кислиця, заступник голови Сумської ОВА Володимир Бабич, голова Липоводолинської селищної ради Володимир Штанько.

Сьогодні в модульному містечку в селі Липова Долина віднайшли спокій і комфорт 6 родин, а ще 2 — планують переїзд до нового року. Загалом оселі розраховані на 50 осіб.

Напередодні Різдва такі проєкти мають особливий сенс. Вони дарують родинам не просто новий дім, а відчуття тепла, захищеності й надії — саме те, чого так бракує у складні часи.

***

23.12.2025

Благодійний фонд «Стабілізуєшес Сынпорт Сервісез»

<https://sss-ua.org/news/yak-my-pidtrymuvaly-systemu-sotszakhystu-hromady-ta-rady-vpo-v-lystopadi-kliuchovi-tsyfry/>

Як ми підтримували систему соцзахисту, громади та Ради ВПО в листопаді: ключові цифри

Від просвітницьких зустрічей для внутрішньо переміщених людей до всеукраїнських подій — листопад був чи найбільш насиченим для команди проєкту з підтримки спроможності системи соціального захисту. Розповідаємо про ключові результати нашої роботи.

Підтримка громад та установ соцзахисту населення

У листопаді ми провели:

- 16 семінарів (теми: особливості комунікації працівниць і працівників системи соціального захисту з вразливими верствами населення;

надання соціальних послуг для ВПО за принципом «гроші ходять за людиною»; допомога на проживання ВПО згідно постанови КМУ від 20.03.2022 № 332 (з урахуванням змін); соціальні послуги та соціальне підприємництво в Україні; збір, обробка, зберігання й забезпечення захисту, конфіденційності та цілісності персональних даних під час виконання посадових обов'язків);

- тренінг з основ кризового консультування для працівниць і працівників соціального захисту Полтавської області;
- 6 тренінгів, присвячених роботі з вебпорталом електронних послуг Міністерства соціальної політики України (інструмент «кейс-менеджмент»);
- 3 тренінги з розробки місцевих цільових програм;
- моніторинг стану 5 установ соціального захисту Донецької та Дніпропетровської області щодо потреб таких закладів.
- 8 «круглих столів» за результатами роботи в громадах у межах проєкту: презентовано соціальні паспорти громад, проєкти середньострокових планів розвитку системи соціального захисту на місцевому рівні (за результатами громадського обговорення прийняті відповідні резолюції до міських/селищних/сільських рад).

Один із семінарів про комунікацію з вразливими верствами населення ми провели для фахівчинь і фахівців системи соціального захисту Новоодеської громади на Миколаївщині. Учасниці й учасники отримали практичні рекомендації щодо комунікації, зокрема у ситуаціях високого емоційного напруження. Насамперед тренерка акцентувала на важливості індивідуального підходу, збереження конфіденційності та створення безпечного простору для діалогу. За результатами оцінювання їхній рівень обізнаності зріс на 65%.

Тернопільська регіональна команда проєкту провела семінар «Соціальні послуги в Україні та соціальне підприємство» для 50 представниць і представників установ соцзахисту та надавачів соціальних послуг Тернопільської області. Після заходу ми отримали запит від двох громад щодо підтримки у впровадженні інструментів, презентованих під час семінару:

- надання експертної та методичної підтримки щодо формування соціального паспорта громади;
- допомога у розробці інструментів збору, систематизації та аналізу даних, необхідних для оновлення соціальної інформації;
- сприяння проведенню оцінки потреб населення у соціальних послугах;
- консультативний супровід на всіх етапах реалізації робіт, пов'язаних із соціальною підтримкою населення та плануванням розвитку соціальної сфери.

Так, семінар став не тільки освітнім заходом, але й поворотною точкою у формуванні нової хвилі співпраці між громадами та регіональною командою проєкту.

Також у листопаді ми передали громадам 60 наборів канцелярії для 16 інституцій соціального захисту населення.

Регіональні та всеукраїнські форуми

У листопаді ми організували для представниць і представників установ соцзахисту населення три профільні форуми.

Всеукраїнський форум лідерів соціальних змін (6 листопада, Київ)

Під час форуму представниці й представники Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України, парламенту, обласних адміністрацій, міжнародних організацій і громадського сектору узгодили спільне бачення щодо соцполітики: перехід від короткострокової допомоги до системи підтримки українців, побудований на принципах довіри, партнерства і взаємної відповідальності.

Форум «Соціальна сфера в умовах війни: регіональний досвід, виклики та перспективи» для громад Львівської області (7 листопада, Львів)

До події долучилися представниці й представники державних органів, місцевого самоврядування, громадських організацій та міжнародних партнерів, які працюють над посиленням соціальної стійкості громад. У фокусі обговорень — успішні практики організації надання соціальних послуг в умовах війни у громадах Львівської області.

Південноукраїнський форум «Міста солідарності» для громад Миколаївської, Одеської та Херсонської областей (27–28 листопада, Одеса)

Дводенний форум об'єднав учасниць і учасників від органів влади, міжнародних організацій, соціальних служб і громадського сектору — всіх, хто працює з ВПО, людьми старшого віку, людьми з інвалідністю та сім'ями у складних життєвих обставинах. Південні громади поділилися рішеннями, аби люди могли отримати підтримку й жити гідно там, де вони є зараз. До форуму ми підготували відеоролик про послугу соціальної адаптації, що реалізується через Університет третього віку (УТВ).

Підтримка для Рад ВПО

У листопаді ми провели:

- стратегічні сесії для 6 Рад ВПО;
- 9 заходів для координації роботи Рад ВПО, менторська підтримка (участь у засіданнях Рад ВПО; моніторингові дослідження роботи Рад);
- 7 тренінгів і воркшопів для розвитку спроможності Рад ВПО (теми: досвід громад у вирішенні житлових питань ВПО та роль Ради ВПО у цьому процесі; вплив Ради ВПО на покращення підтримки переселенців; аналіз та оцінювання місцевих цільових програм щодо врахування та задоволення потреб ВПО).
- 4 заходи в межах інформаційної кампанії «16 днів активізму проти гендерно зумовленого насильства»;

- онлайн-тренінг для нових членкинь та членів Рад ВПО (дивіться запис на нашому ютубі);
- онлайн-сесію для обміну досвідом між Радами ВПО з України та Радами біженців з Молдови

За підтримки регіональної команди у Рівненській області та у співпраці з Радою ВПО Острозької міської ради було проведено локальну адвокаційну кампанію. За її результатами депутати міськради ухвалили рішення «Про затвердження Програми забезпечення тимчасовим житлом внутрішньо переміщених осіб в Острозькій міській територіальній громаді на 2026–2028 роки».

III Всеукраїнський форум Рад ВПО (14–15 листопада, Київ)

Форум зібрав представниць і представників Офісу Президента України, уряду, Верховної Ради, місцевої влади, міжнародних організацій, донорських структур, представниць і представників Рад ВПО, що працюють у громадах по всій країні. Програму побудували навколо трьох стратегічних напрямів: вплив, сталий розвиток і партнерство. Під час форуму наш фонд презентував Декларацію намірів «Стійка та якісна відбудова: залучення рад з питань внутрішньо переміщених осіб до процесів відновлення».

Підтримка ВПО

Ми провели 9 просвітницьких та інформаційних зустрічей для ВПО (теми: реєстр збитків для України (RD4U) та можливості для ВПО та постраждалого населення; компенсація за пошкоджене та знищене житло; використання житлових сертифікатів за знищене житло; державні фінансові гарантії медичного обслуговування).

Семінар для ВПО «Державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення: Програма медичних гарантій та “Доступні ліки” на 2025 рік». Миколаївська область

Юридичні консультації

Протягом листопада наша юридична команда надала 1135 консультацій. Серед найактуальніших запитів — житлові питання, соціальні виплати та пенсії, допомога на проживання та відновлення документів.

Станом на дату публікації проєкт завершив надання юридичних консультацій у 2025 році.

Усі ці ініціативи ми реалізуємо завдяки проєкту «Підтримка спроможності державних установ та місцевих громад у зміцненні системи соціального захисту в Україні», що втілюється за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН).

24.12.2025

Благодійний фонд «Стабілізуєшес Сунпорт Сервісез»

<https://sss-ua.org/news/yak-sotsialnyy-pasport-dopomahaie-modernizuvaty-sotsialni-posluhy-uspishnyy-dosvid-vygodianskoi-hromady/>

Як соціальний паспорт допомагає модернізувати соціальні послуги: успішний досвід Вигодянської громади

Соціальний паспорт — це робочий документ, що містить інформацію про ресурси й соціальні особливості громади та дає змогу оцінити її потенціал (читати докладніше).

Протягом року ми допомагали розробляти соціальні паспорти 35 цільовим громадам у 14 областях. Готовий документ громади публікують на офіційному сайті. За потреби кожна і кожен може переглянути його й отримати повну інформацію про громаду: як розвинута соціальна сфера, чи доступні банківські, поштові та адміністративні послуги, які медичні, освітні, культурні та спортивні заклади працюють тощо.

Юліана Гасанбекова, координаторка БФ «ССС» з розробки соціальних паспортів: «Структурована інформація соціального паспорта дає змогу швидко й повною мірою познайомитися з громадою. Водночас ці дані допомагають громаді ухвалювати управлінські рішення щодо ефективного використання ресурсів і залучення додаткових інвестицій».

Спираючись на дані соціального паспорта, наші регіональні команди розробляють рекомендації щодо розвитку системи соціального захисту на місцевому рівні, а також короткострокові плани її розвитку.

Серед громад, з якими ми співпрацюємо цього року, — Вигодянська громада з Одещини. Розробка соціального паспорта стала для неї ключовим кроком до модернізації соціальної сфери. Зокрема, у громаді запровадили послугу раннього втручання — пріоритетну медико-соціальної послугу для дітей раннього віку з ризиками порушення розвитку. Розповідаємо про цей кейс докладніше.

Розробка соціального паспорта Вигодянської громади

Вигодянська сільська територіальна громада розташована в Одеському районі й об'єднує 16 сел, у яких живуть близько 13 618 людей. Після початку повномасштабного вторгнення громада стала прихистком для внутрішньо переміщених людей, серед яких — сім'ї з дітьми, люди з інвалідністю, люди, що потребують соціальних, реабілітаційних і медико-психологічних послуг.

«На початку співпраці громада мала базову структуру соціального захисту, проте у неї не було соціального паспорта, де були б структуровані потреби, ресурси й напрями розвитку соціальних послуг. Вона мала обмежений кадровий ресурс у соціальній сфері, стикалася з викликами інтеграції ВПО та потребувала модернізації послуг для дітей та сімей. Водночас громада демонструвала готовність до партнерств і впровадження інноваційних моделей. Розробка соціального паспорта стала для неї ключовим

кроком до оновлення соціальної сфери громади», — зазначає Вікторія Плешко, регіональна соціальна спеціалістка проєкту в Одеській області.

Регіональна команда проєкту системно надавала громаді консультативну підтримку для комплексного збору даних для соціального паспорта. Громада провела демографічний аналіз, створила перелік вразливих груп населення та карту наявних соціальних послуг, провела оцінку потреб у нових послугах, аналіз ресурсів соціальної сфери та інфраструктури. Зібрані дані були внесені у соціальний паспорт та стали основою для подальшого стратегічного планування розвитку системи соціального захисту на місцевому рівні.

Розробка рекомендацій щодо розвитку системи соціального захисту та плану розвитку

На основі даних соціального паспорта ми підготували для громади низку рекомендацій про те, як покращити доступність послуг, розвивати інфраструктуру та міжвідомчу взаємодію. Також надали пропозиції щодо потенційних партнерств, участі в державних експериментальних проєктах та фінансової стійкості соціальних програм. Надалі для старост та фахівчинь й фахівців громади передбачено навчання з питань розвитку системи соцзахисту, проте громада вже взяла рекомендації за основу для подальшої роботи.

Крім того, наша команда в Одеській області створила для громади середньостроковий план розвитку соціального захисту на місцевому рівні на 2025–2027 роки.

План розвитку включає:

- стратегічні цілі вдосконалення соціальної сфери;
- впровадження нових послуг;
- формування мобільної мультидисциплінарної команди;
- інтеграцію ВПО;
- розвиток партнерств з неурядовими організаціями та медичними закладами;
- дорожню карту розвитку системи соцзахисту.

План було офіційно презентовано керівництву громади, працівницям і працівникам соціальної сфери.

Публічна презентація соціального паспорта та плану розвитку системи соціального захисту Вигодянської громади

Впровадження нової соціальної послуги раннього втручання

Один із ключових результатів, яких Вигодянська громада досягла завдяки спільній роботі та напрацьованим документам, — впровадження послуги раннього втручання. Це пріоритетна медико-соціальна послуги для дітей раннього віку з ризиками порушення розвитку.

«Через брак кадрового ресурсу у громаді ми запропонували інноваційний варіант: запровадити послугу через партнерську співпрацю з ДНП «Український медичний центр реабілітації матері та дитини МОЗ

України». Цей підхід повністю відповідав рекомендаціям і давав громаді змогу швидко запустити послугу», — розповідає Вікторія Плешко.

ДНП «Український медичний центр реабілітації матерів та дитини МОЗ України» та Вигодянська громада підписали меморандум, що відкрив можливості для медико-соціальної підтримки матерів і дітей, надання реабілітаційних послуг та розвитку системи раннього втручання у громаді. Крім того, таке партнерство дає змогу проводити спільні проекти й обмінюватися досвідом.

Громада вже активно реалізує нову послугу:

- проводить маршрутизацію сімей (надає покрокові плани та іншу системну підтримку родинам, які потребують послуги раннього втручання);
- забезпечує доступність послуги для дітей раннього віку;
- координує взаємодію між установами соцзахисту, закладами охорони здоров'я та Центром;
- готує внутрішню документацію для розширення моделі.

Результати співпраці: від розробки соціального паспорта до розвитку партнерств

Приклад Вигодянської громади яскраво демонструє, як навіть за обмежених ресурсів мотивована громада може розширити спектр соціальних послуг та посилити свою спроможність, щоби забезпечувати базову підтримку жителям і жителів, які її потребують.

Результати, яких досягла громада завдяки співпраці з фондом:

1. Створено соціальний паспорт. Громада вперше отримала комплексний інструмент для планування й управління соціальною сферою.
2. Впроваджено нову соціальну послугу. Послуга раннього втручання запущена через партнерство з державним медичним центром — приклад інноваційної управлінської моделі.
3. Посилено управлінську спроможність. Хоча навчання старост і фахівчинь й фахівців соціальної сфери ще попереду, громада вже використовує надані рекомендації та план розвитку у своїй роботі.
4. Розвинуто партнерства. Підписання меморандуму стало потужним стартом для міжсекторального співробітництва.
5. Покращено доступність соціальних послуг. Рекомендації стали основою для подальшого запуску мобільної бригади, роботи з ВПО, створення громадського простору та участі в державних пілотах.

Соціальний паспорт став для Вигодянської громади ключовим інструментом для структурування інформації, визначення пріоритетів розвитку соцзахисту та ефективного залучення партнерів до спільної роботи.

«Завдяки вам ми створили соціальний паспорт, а також впровадили послугу раннього втручання, що стало важливим кроком у покращенні якості соціальних послуг для нашої громади. Дякуємо за ваші фахові та змістовні консультації, корисні роз'яснення щодо змін в законодавстві та нововведень у

сфері соціального захисту населення», — поділилася Наталя Саакян, директорка відділу соціального захисту населення та охорони здоров'я Вигодянської сільської ради.

***

22.12.2025

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/za-11-misyacziv-bf-shid-sos-evakuyuvav-ponad-3-200-lyudej-iz-pryfrontovoyi-dnipropetrovshhyny/>

За 11 місяців БФ «Схід SOS» евакуював понад 3 200 людей із прифронтової Дніпропетровщини

Зруйновані будинки, обстріляні дороги, закриті школи й амбулаторії – так сьогодні виглядають окремі громади Дніпропетровщини. Армія РФ продовжує нищити прифронтові території, а безпекова ситуація в регіоні стрімко погіршується.

Кількість виїздів евакуаційних екіпажів Благодійного фонду «Схід SOS» за рік зросла. Попри постійну загрозу артилерійських обстрілів і атак FPV-дронів, команди щодня виїжджають, щоб вивезти людей у безпечніші місця. Багато мешканців зволікають з евакуацією до останнього, наражаючи на небезпеку не лише себе, а й рятувальників, які продовжують працювати заради збереження людських життів.

За 11 місяців евакуаційні екіпажі БФ «Схід SOS» врятували 3 265 людей на Дніпропетровщині. Евакуації відбувалися з таких населених пунктів: міст Нікополь, Марганець, Межова, Шахтарське, Покровське, селищ Просяна, Чаплине, сіл Данилівка, Веселе, Олександрівка, Андріївка, Новотроїцьке, Остапівське.

«Ситуація в регіоні змінюється дуже швидко. Загроза з боку дронів зростає, а люди часто до останнього вагаються з виїздом. Досі існує страх, що після евакуації їх залишать без підтримки. Саме тому наш фонд забезпечує повний цикл евакуації – від першого звернення до пошуку місця для розселення та подальшого супроводу», – розповідає евакуаційник Євген Поянський.

Нагадаємо, у моніторинговому звіті БФ «Схід SOS» зафіксував, що в громадах Синельниківського району зросла інтенсивність обстрілів, розширилася зона ураження FPV-дронів, а доступ гуманітарних команд до окремих населених пунктів став обмеженим або неможливим. У громадах, де ситуація критична, більшість населення вже евакуйована, однак залишаються люди старшого віку та люди з інвалідністю, які потребують постійної підтримки.

Евакуація цивільного населення здійснюється Благодійним фондом «Схід SOS» у межах проєктів:

- «Захист і підтримка вразливих громад на сході України: багатосекторальна гуманітарна допомога та готовність» за

підтримки ActionAid і фінансування Європейської комісії з питань цивільного захисту та гуманітарної допомоги (ECHO);

- «Комплексна всебічна підтримка та захист вразливих категорій евакуйованих осіб», що реалізує БФ «Схід SOS» за фінансової підтримки Гуманітарного фонду для України (UNH).

***

23.12.2025

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/ponad-22-000-yurydychnyh-poslug-za-8-misyacziv-dopomoga-yurystiv-bf-shid-sos-u-mezhah-proyektu-pidtrymky-postrazhdalogo-naselennya/>

Понад 22 000 юридичних послуг за 8 місяців – допомога юристів БФ «Схід SOS» у межах проєкту підтримки постраждалого населення

Від 1 березня до 31 жовтня юристи Благодійного фонду «Схід SOS» надали 22 102 юридичні послуги в межах одного з проєктів, спрямованих на підтримку цивільних, які постраждали від російської агресії.

Наші фахівці та фахівчині допомагали людям у Миколаївській, Херсонській, Харківській, Запорізькій і Дніпропетровській областях. Команди консультували у віддалених громадах, тимчасових прихистках і в офісі у Дніпрі. Вони виїжджали на місця російських обстрілів у Запоріжжі, Харкові, Дніпрі та Павлограді, а також підтримували евакуйованих у транзитних центрах у Лозовій на Харківщині та Павлограді й Волоському на Дніпропетровщині. Саме сюди евакуюють людей із небезпечних територій для реєстрації на отримання допомоги, а також планування подальшого маршруту до місць тимчасового чи постійного розселення. Юристи і юристки допомагали відновлювати втрачені документи, подавати заяви на відшкодування пошкодженого та зруйнованого житла, вирішувати сімейні, пенсійні, трудові, майнові та інші юридичні питання; робили запити до реєстрів і судів; надавали юридичні консультації та забезпечували супровід у суді.

«За цими запитами і цифрами – багато життєвих випробувань і людських доль, багато історій, в яких фахівці та фахівчині мають діяти не лише як професіонали, а насамперед як люди – справедливо, чесно, з розумінням кожної окремої ситуації. Часто наша команда опиняється поруч із цими людьми у вирішальний і дуже чутливий момент їхнього життя. Тому коли вони розгублені й зневірені, наша задача – підтримати, зорієнтувати й допомогти з юридичними питаннями, які повернуть їм опору», – зазначає заступниця виконавчої директорки, координаторка напряму правозахисту БФ «Схід SOS» Катерина Скрипова.

Діяльність здійснюється в межах проєкту «Комплексна гуманітарна допомога постраждалим від конфлікту українцям та громадянам третіх країн

в Україні, Польщі, Румунії та Молдові» за підтримки Diakonie Katastrophenhilfe та фінансування Міністерства закордонних справ Німеччини.

***

24.12.2025

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/chlenkyni-pravlinnya-bf-shid-sos-vzyaly-uchast-u-forumi-soczialnoyi-stijkosti-v-polskomu-lyublini/>

Членкині правління БФ «Схід SOS» взяли участь у форумі соціальної стійкості в польському Любліні

Наприкінці листопада членкині правління Благодійного фонду «Схід SOS» Євгенія Ткачук та Оксана Куянцева взяли участь у форумі соціальної стійкості «Раніше. Протягом. Після», що відбувся у громадському центрі «Баобаб» у польському місті Люблін. Захід зібрав близько 100 учасників та учасниць – експертів кризового реагування, представників громадських організацій і місцевої влади.

Організатором форуму стала організація Homo Faber, яка координує «Баобаб» – простір інтеграції для людей з досвідом міграції.

Євгенія та Оксана виступили на панельній дискусії та поділилися досвідом українських організацій у наданні гуманітарної підтримки цивільному населенню в умовах повномасштабного вторгнення. Спікерки підкреслили, що сьогоднішній досвід України є найціннішим уроком для країн Європи в підготовці до можливої збройної агресії РФ.

Євгенія Ткачук розповіла про практичний досвід розбудови та адвокації повного циклу евакуації. Оксана Куянцева сфокусувалася на комунікаційній стійкості та документуванні ймовірних воєнних злочинів задля встановлення справедливості та притягнення винних до відповідальності.

«Форум, організований Homo Faber, – це чудовий приклад об'єднання польських локальних громадських організацій, налагодження горизонтальної взаємодії, яка стає основою для ефективної підтримки постраждалого населення в умовах екстреного реагування на будь-які надзвичайні ситуації чи навіть збройний конфлікт. На форумі ми ділилися українським досвідом, що накопичили за 11 років війни, зокрема напрацюваннями в питаннях локалізації гуманітарного реагування», – підкреслила Оксана Куянцева.

У межах заходу відбулася практична гра-симуляція, завданням якої стало напрацювання алгоритму взаємодії між представниками місцевого самоврядування, громадських організацій, медіа та містян в умовах надзвичайних ситуацій.

На форумі БФ «Схід SOS» представив фотовиставку «Хроніки евакуації», яка відображає діяльність екіпажів фонду в Дніпрі, Покровську, Краматорську, Бахмуті, Херсоні та інших прифронтових містах.

24.12.2025

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/bf-shid-sos-vyyizhdzhaye-u-pryfrontovi-gromady-dnipropetrovshhyny-shhob-dopomogty-lyudyam-pidgotuvatysya-do-evakuacziyi/>

БФ «Схід SOS» виїжджає у прифронтові громади Дніпропетровщини, щоб допомогти людям підготуватися до евакуації

Благодійний фонд «Схід SOS» проводить інформування про можливість евакуації у прифронтових громадах Дніпропетровщини з липня 2025 року. Перед виїздами ми координуємо роботу з місцевою владою, поліцією та іншими службами на місці для злагодженої та безпечної діяльності.

Щоб допомогти людині ухвалити важливе рішення, наша команда здійснює адресні візити до людей старшого віку та з інвалідністю, а також проводить групові зустрічі з мешканцями громад. Фахівці та фахівчині фонду допомагають скласти індивідуальний план евакуації, пояснюють реальні можливості виїзду та надають психологічну підтримку.

Також під час зустрічей ми консультуємо з ключових юридичних і соціальних питань:

- які документи потрібно підготувати і взяти в евакуацію;
- як коректно подати заявку на евакуацію;
- як підготувати будинок до від'їзду;
- до якої організації звернутися за допомогою, відповідно до запиту на підтримку;
- на яку державну та міжнародну підтримку можна розраховувати під час та після евакуації.

Від липня до грудня 2025 року команда фонду реалізувала 35 виїздів до 9 прифронтових громад Дніпропетровщини: Маломихайлівської, Васильківської, Дубовиківської, Покровської, Петропавлівської, Української, Богинівської, Миколаївської та Великомихайлівської. Під час зустрічей фахівці та фахівчині поінформували 1 232 людини про можливість безоплатної евакуації та подальшого супроводу.

«Досвід виїздів показав: коли люди отримують достовірну й зрозумілу інформацію, шлях до безпеки стає ближчим і реальнішим. У громадах ми зустрічаємо тих, хто вагається не через пасивність, а через страх залишити дім, невідомість щодо умов життя в новому місці або складність підготовки документів. Під час інформування ми допомагаємо структурувати ці питання, щоб людина могла ухвалити рішення спокійно й упевнено», – зазначив психолог БФ «Схід SOS» Олександр Гайсьонук.

У прифронтових громадах рішення про завчасну евакуацію часто відкладають не через байдужість. За ними – страх невідомості та складні життєві обставини, які потребують пояснень і підтримки. Інформування допомагає розвіяти страхи, відокремити ворожу дезінформацію від фактів і разом сформувати безпечний план дій.

Якщо ви або ваші близькі проживаєте в громадах Дніпропетровщини, де вже оголошено евакуацію, але вагаєтеся щодо виїзду – будь ласка, не залишайтеся з цим наодинці. Зателефонуйте на нашу гарячу лінію – ми допоможемо підготуватися до евакуації.

БФ «Схід SOS» безоплатно евакуює адресно. Ми опікуємося представниками маломобільних груп, зокрема й сім'ями з дітьми, людьми з інвалідністю та старшого віку, власниками домашніх улюбленців. Команда супроводжує постраждалих під час пошуку тимчасового місця проживання, розміщує до осель стаціонарного догляду з постійним наглядом або допомагає дістатися близьких.

Ми вже допомогли виїхати з небезпеки понад 95 000 людям, серед яких більше ніж 15 000 – представники маломобільних груп.

Інформування здійснюється в межах проекту «Підтримка постраждалих унаслідок війни представників вразливих груп населення та жителів віддалених територій України» та реалізується БФ «Схід SOS» за фінансової підтримки Європейського Союзу.

***

26.12.2025

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/u-2025-roczy-superkomanda-bf-shid-sos-bula-poruch-iz-tymy-hto-potrebuval-pidtrymky/>

У 2025 році суперкоманда БФ «Схід SOS» була поруч із тими, хто потребував підтримки

Цей рік знову випробовував українців на міцність: тисячі людей потребували допомоги через російську агресію. Для команди Благодійного фонду «Схід SOS» це були 365 днів зростання, відповідальності, витримки й щоденної готовності бути там, де болить найбільше.

Ми підтримували тих, хто вимушено залишав домівки на Донеччині та Дніпропетровщині через інтенсивні атаки ворога: евакуювали родини з дітьми, людей старшого віку та з інвалідністю. Рятували самотніх людей і власників домашніх улюбленців, які нерідко наважувалися на виїзд в останній момент.

Завдяки зусиллям команди та партнерів вдалося довгостроково розселити 958 евакуйованих до осель стаціонарного догляду в Україні та за кордоном. Для людей, які не можуть обійтися без сторонньої опіки, – це шанс на відновлення і життя без постійної загрози обстрілів.

Ми відновлювали й лагодили пошкоджені обстрілами рф домівки на Харківщині й Донеччині, а також ремонтували та устатковували прихистки для евакуйованих у приймаючих регіонах і супроводжували людей після розселення. Оцінювали гуманітарну ситуацію у громадах від Сходу до Заходу країни.

Після російських атак регіональні команди надавали системну допомогу постраждалим у Запоріжжі, Харкові, Миколаєві, Павлограді та Дніпрі. Психологи, соціальні працівники та юристи були поруч у моменти страху та розгубленості, допомагаючи впоратися зі стресом і знайти потрібні рішення.

Ми зустрічали й консультували евакуйованих у транзитних центрах у Павлограді, Лозовій, Волоському, Харкові та Запоріжжі, де чули щемливі історії порятунку. Виїжджали у прифронтові громади, щоб зробити підтримку фахівців і фахівчинь доступною у віддалених населених пунктах.

Завдяки донатам ми підтримували підрозділи Національної поліції та ДСНС, забезпечуючи їх необхідним обладнанням та засобами індивідуального захисту. Адвокатували інтереси постраждалих від російської агресії як в Україні, так і на міжнародному рівні, а також документували ймовірні воєнні злочини, адже переконані в неминучості покарання для окупантів.

Операторки кол-центру щодня опрацьовували сотні звернень про евакуацію, пошук безпечного житла, отримання гуманітарної, правової підтримки та інших життєво важливих потреб.

У межах проєктів «Освітні посиденьки» та «Школу-вгору» допомогли 400 педагогам із прифронту покращити свої навички з надання першої психологічної допомоги та підвищити рівень цифрової грамотності. У шістьох школах Сумщини облаштували безпечні простори для емоційного відновлення і провели табори «Ізі-кемп» для 150 дітей. Це діти з родин переселенців та загиблих героїв, які отримали можливість відпочити й знайти нових друзів. У межах проєкту «Зростай» надали менторську й інституційну підтримку десяти громадським організаціям.

Відсвяткували другу річницю мережі просторів психосоціальної та юридичної підтримки «Затишно space» від БФ «Схід SOS» у Кропивницькому, Вінниці, Харкові, Миколаєві, Запоріжжі, де вже зустріли понад 18 500 відвідувачів та відвідувачок.

Це був рік важливих публічних дискусій. У травні в Києві ми зібрали 130 учасників форуму «Повний цикл евакуації: невидимі люди прифронту». У вересні в столиці провели 9-й «Фестиваль думок», який об'єднав понад 500 учасників і став простором дискусій про відповідальність, силу громад, вплив російської пропаганди, підтримку родин військових, полон, репресії та екоцид.

Разом із сотнями небайдужих розпочали великий благодійний збір на системи РЕБ для захисту евакуаційних екіпажів фонду. Ми отримали донати на гривневі та валютні рахунки фонду, PayPal і Монобанку, і впевнено наближаємося до мети зібрати 2 000 000 гривень, щоб евакобуси, команди та евакуйовані були краще захищені від ворожих FPV-дронів.

Цей рік – про головне. Він про людей, яких ми врятували й підтримали. І про нашу команду, яка щодня обирає бути поруч з тими, кому найважче.

***

26.12.2025

Трибун

<https://tribun.com.ua/uk/124624-dejaki-pereselentsi-mozhut-otrimati-bezoplatne-zhitlo-na-kiivschini>

Деякі переселенці можуть отримати безоплатне житло на Київщині

Для літніх переселенців, які втратили житло, пропонують безоплатне розселення у пансіонаті на Київщині.

Про це повідомили в Бахмутській МВА.

Безоплатне житло пропонують благодійники з фонду “До України з Любов’ю”. Взяти участь у програмі можуть люди пенсійного віку, які втратили домівку внаслідок війни:

- сімейні пари пенсійного віку;
- літні родичі;
- самотні пенсіонери.

Їм пропонують розміщення в пансіонаті Київської області — курортне містечко Ворзель. Обіцяють проживання в сучасних двомісних кімнатах із власним санвузлом. Поряд з громадським комплексом є зупинка громадського транспорту та магазини.

Благодійники зазначають, що взяти участь в ініціативі можуть літні люди, які можуть самотійно пересуватися та не потребують додаткового догляду.

***

23.12.2025

finance.ua

<https://news.finance.ua/ua/vidkryto-reyestraciyu-na-novu-dopomohu-dlya-vpo-z-tr-oh-rehioniv>

Відкрито реєстрацію на нову допомогу для ВПО з трьох регіонів

Благодійний фонд «Янголи Спасіння» спільно з UNHCR Ukraine — Агентство ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН) відкрив реєстрацію на 2026 рік для участі в програмі з ремонту житла для внутрішньо переміщених осіб (ВПО).

Про це повідомила пресслужба Фонду.

Програма діє для внутрішньо переміщених людей, що проживають на території таких регіонів:

- Дніпропетровської,
- Харківської,
- Сумської областей.

Хто може взяти участь

Подати заявку можуть ВПО, які проживають у житлі:

- що перебуває у власності або в іпотеці/кредиті;
- з умовами, що не відповідають мінімальним стандартам безпеки та комфорту.

Як зазначається у повідомленні Фонду, подання заявки не гарантує отримання допомоги. Усі заявки проходять перевірку та затвердження.

Пріоритет надаватиметься домовласникам у сільській місцевості та малих містах, а також сім'ям у складних життєвих обставинах.

Що покриває програма

Допомога охоплює найнеобхідніші види ремонту, щоб зробити житло безпечним і зручним: вікна, двері, дах, підлога, утеплення, вода, електрика, каналізація та інші базові ремонти.